Do anh NXM THỪ NAM — Số 553 Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Quốc Gia)

HÃY HÚT
THUỐC ĐIẾU
HIỆU
JOB

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Tổng lý: NGUYỄN KIM ĐÍNH

Le Courrier Indochinois

BẢO QUÁN
186, đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone)
S6 324

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN : NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-quốc	
Một năm	8 00	Một năm	10 00
Nửa năm	5 00	Nửa năm	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thơ và mandat đề gởi cho:
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Bao báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

CÔNG VIỆC NƯỚC TÀU

II

Những đảng chống nhau

Cuộc nội-loạn chia dân Tàu ra đại-khái làm hai đảng phái: đảng miền Nam và đảng miền Bắc, đảng thứ nhứt thì theo chủ-nghĩa quốc-gia còn đảng thứ nhì lại phản đối chủ nghĩa quốc-gia

Những bọn theo chủ-nghĩa quốc gia là thuộc về Quốc dân-đảng (Kouming-Tang).

Lâu nay, người Âu và người Mỹ thấy Chánh-phủ Bắc-kinh hèn yếu quá, không đủ sức chống cự, thì cứ mượn cớ mấy bốn điều-ước «bất-bình đẳng» mà lấn hối xâm-phạm mãi cái chủ quyền của Trung-quốc

Thấy thế nhiều người chí-sĩ Tàu lấy làm tức giận, bèn cùng nhau quyết định lập ra Quốc-dân đảng để chống cự lại với cái sức áp chế của người ngoài, ông Tôn-dật Tiên là người sáng lập vừa là người lãnh-tụ của đảng ấy, đã từng trải qua trăm cay nghìn đắng, hô hào bôn tẩu trong nhiều năm mà sau mới thành công được cuộc đại cách mạng hồi năm Tân-hợi (1911).

Mười lăm năm nay, Quốc-dân đảng tuy có bị kinh quá nhiều bối biến-cố, song những sự biến-cố đó cũng chẳng có ảnh-hưởng gì dỡ dang cho lắm và cũng nhờ những người trong đảng đều là người đồng cảm mà lại hết dạ nhiệt-thành nên chi cái thế-lực của đảng ấy ngày nay đã bành-trướng khắp nước Tàu và cả đến những đoàn-thể người Tàu ở ngoại quốc nữa.

Cái hồn dân-chủ và cái cộng hòa của người Tàu là ở trong đảng ấy; đảng ấy có một cái chủ-nghĩa và một cái chương-trình kiến-quốc mà đảng ấy định gắng sức thiệt-hành, dẫu có gặp bao nhiêu hồi gian nan cũng không thối-chí!

Cái mục đích thứ nhứt của Quốc-dân-đảng là thiết-lập ở Trung-quốc một cái Chánh-phủ dân-chủ, do quốc dân đặt ra để làm việc cho quốc-dân.

Điều đáng chú trọng hơn hết là trong cái chương-trình ấy gồm có khoản thủ tiêu tất cả các bốn điều ước «bất-bình-đẳng».

Đăng báo-thủ, tức là đảng miền Bắc hay là đảng phản-đối chủ-nghĩa quốc-gia, thì hết sức chống cự lại cuộc vận động giải phóng của «Quốc dân-đảng.»

Bởi đó mới sanh ra cuộc Nam Bắc phân-tranh. Khi đầu thì bọn tử-tướng của đảng miền Bắc là Trương tác Lâm (Tchang-so-Lin) và Ngô bội Phu (Ou Pei Fou) Trương và Ngô hai bậc trước tuy nghịch nhau, song sau lại hiệp lực với nhau để đánh «Quốc dân-đảng.»

Kịp đến lúc binh thế của Quốc dân-đảng dấy lên miền Bắc một cách rất mạnh, làm cho Ngô-bội-Phu bị khốn đốn nhiều lần, thì ngày thứng Novembre 1926, bọn quân-phiệt mở cuộc Hội-nghị Thiên-tân (Tientsin) và đặt Trương-Tác-Lâm làm Tổng tư lịnh các đội quân miền Bắc (Commandant en chef des armées du Nord).

Gần nay, nhân vì những việc rắc rối về đường tài chánh, mà các mỏ giây thân thiện của bọn quân-phiệt miền Bắc coi ra cũng khó lòng bền chặt được.

Ấy đấy, hai đảng phái lớn xâu xé nhau mãi ở Trung quốc trong bấy lâu nay, đại để tình hình như thế đó.

Đảng miền Bắc thì nhờ có mấy nước ngoài trợ-cấp, vì đảng ấy vẫn chịu kiểm-điểm các bốn điều ước «bất-bình-đẳng» theo ý Liệt-cường bắt buộc, còn bọn miền Nam thì lại nhứt định đòi phải thủ tiêu các bốn điều ước ấy

Bởi vậy nên bọn hưởng lợi của các bốn điều ước ấy là bọn Liệt-cường kia vẫn hết sức kiềm chế nhỏi lão nói vu để hủy phá cái lòng tốt của Quốc-dân-Đảng ở trong dư luận thế giới

Mà thật thế, ta thường thấy các báo ngoại quốc gọi bọn lãnh-tụ Quốc-dân đảng là bọn cợng-sản, bọn quá-khích chẳng qua vì lấn tiền của Moscou mà phiếu động. Còn những cuộc biểu tình của quốc-dân đảng mà có cả hạng bình dân Tàu tán-thành, thì bọ lạ công bố rằng đó là những việc xuất-động của một lũ quá-khích, và nói rằng các nước Âu-Mỹ cần phải liên hiệp nhau lại để tảo trừ những lũ ấy đi mới được

Cái kế liên-hiệp ấy, hồi tháng Septembre 1926, nước Anh đã muốn làm nhưng mà làm không thành.

Song cứ nhận kỹ những công việc ở nước Tàu thì bao nhiêu sự nội vụ nói lác của bọn kia đều lòi ra cả

Chánh phủ Quốc-dân đã theo cách mới mà tổ-chức lại các việc chánh trị dân-chánh, binh chánh và tài chánh. Bây giờ đây có chánh-phủ Quốc dân là đủ sức giải thoát nước Tàu ra cho khỏi cái lòng tham lam của bọn quân-phiệt và cái độ-quốc chủ nghĩa của Âu-châu mà thôi. Tuy thường gặp lắm sự trở ngại, song đảng Quốc-dân cứ cang ngày càng tấn bộ mãi, tấn bộ về đủ mọi phương diện và càng ngày lại càng được dư-luận dân gian hoan-nghênh lắm

Vì việc các bốn điều ước «bất bình đẳng» thì bây giờ chỉ có hai lẽ: một là thủ-tiêu hẳn những điều ước ấy đi, hai là các nước liên-hiệp nhau lại để dùng binh lực mà can thiệp vào việc nước Tàu như cách nước Anh đã muốn vậy. Nước Anh đã gởi cho hết thảy những nước có dự kỳ hòa ước Hoa-thịnh-đốn (Washington) một bức thơ để thuyết minh về khoản ấy rồi.

(Dịch theo bài nguyên văn bằng chữ Pháp của ông Dương văn-Lợi.)

M

Hội khuyến học Namky nhóm đại-hội ngày 6 Mars 1927

Cuộc nhóm đại hội của Nam-kỳ khuyến học Saigon tả an lớn ngày 6 Mars 1927. Các việc đem ra bàn nghị đều đó được thành thả. Có việc cử bản trị sự mới kết quả như sau đây:

Chánh Hội trưởng
Ông Bùi-quang-Chiêu, 311 thăm.

Phó Hội trưởng
Ông Nguyễn-văn Thọ, 300 thăm
—»— Nguyễn văn Vã, 202 thăm

Chánh Từ Hàng
Ông Nguyễn-khắc-Nương, 324 thăm

Phó Từ Hàng
Ông Lê-trung Nghĩa, 205 thăm

Thủ bổn
Ông Nguyễn-văn-Lễ, 192 thăm

Ủy viên (Commissaires)
Ông Lưu-văn-Lang, 219 thăm
Ông Trần-văn-Đôn, 241 thăm

Chánh Tùn thơ viên
Ông Nguyễn-kim Đính, 259 thăm

Phó Tùn thơ viên
Ông Trương văn-Bền, 233 thăm

Đính chính

Trong số báo ra ngày 4 Mars ở nơi trương thứ ba vào bài «Bạo lý tan-sát mình» có một câu nầy «Một điều dương ở chính giữa, còn mấy hột điểu âm xây chung quanh mặt trời...»

Xin đọc lại như vầy mới đúng:
«Hột điểm dương ở chính giữa, còn mấy hột điểu âm xây chung quanh hột điểm dương như mấy vị hành tinh xây chung quanh mặt trời vậy.»

Một mối cảm tình đối với hai cơ quan kinh-tế ở Bắc Nam-kỳ

Kinh-tế nước ta bị thế lực người ngoài nhứt là thế lực Khách-trú nó đè nén, nó bó buộc, nó làm cho liệt quệ, đều ấy ai cũng đã biết cả rồi. Đối với cái tình cảnh ấy thì bấy lâu nay nào trong sách vở, nào trong báo chương đã mấy phen bàn bạc về các khai phóng và chấn hưng, tựu-trung cũng đã có nhiều người ra hành sự.

Nay người xuất vốn lập hiệu buôn, nay kẻ ra công trung đất khẩn, người đóng tàu vượt bể, kẻ dựng xưởng làm nghề, nào công ty nọ, lại hội-xã kia, cái hình-trạng kinh-tế ta so với thời đại bề quan cũng đã nhiều bề phải đạt. Song cứ lấy theo thời đại ngày nay mà sánh thì kinh tế của ta thật trăm phần chưa được một vài. Cái khuyết điểm ấy đã có nguyên cớ rõ ràng lắm.

Xét kỹ thì gần đây ta đã biết xu hướng về đường kinh-tế, nhưng mà chỉ thấy sức của một người, hoặc sức của một số ít người, đa-đi những người ra kinh-lý việc gì đều chỉ nghĩ về riêng một thân mình hay là một bọn mình, chớ chưa từng có cái công cuộc nào là bao hàm sự lợi-lợi chung cho cả toàn-thể trong nước. Cứ như vậy độ thì làm sao mà ra đối phó nổi với cái thế-giới cạnh tranh bằng vật thất nầy? Cái lẽ tồn vong nó đã rành rành trước mắt.

Đang khi bàn khoăn lo nghĩ như vậy liền được biết rằng Á-Hà thành đã tổ chức xong «Hưng-Nghiệp Hội xã» và «Việt-Nam Sài-gòn Ngân-hàng» hiện đang trù lập, trong lòng hoan hỉ biết bao, thật đã phả hẳn cái lòng sự hãi và hiệp với cái lòng mong mỏi thuở nay. Tôi cũng thật nhận ông Bao thao Côn và ông Lê-văn-Gồng ra chủ trương hai cái công trình ấy thiệt đã lá gan, mà tôi lại dám chắc rằng cái kết quả mỉ-mãn về sau sẽ không phụ cái nhiệt tâm của nhà sáng-lập. Song tôi bất tất phải tán dương làm chi, việc các ông giới-trị thế nào, đến khi ra làm đồng-bào sẽ rõ. Đây tôi xin tỏ chút cảm tình riêng của tôi mà thôi.

Như tôi đã nói trên kia nền kinh-tế của ta sở dĩ cù kèm hèn là vì những công cuộc của ta không có cái quan-niệm về lợi lợi chung cho toàn thể. Nay có Hưng Nghiệp Hội xã với Việt Nam Ngân hàng nầy mới, thật là hai cái cơ quan thích hiệp với sự nhu yếu hiện thời, ấy sự nguy-nguy vọng của muôn nhà công thương. Cách tổ-chức hai bên tuy có khác nhau nhưng cái mục đích cũng là tương tựa. Hưng-Nghiệp Hội xã thì giúp công giúp vốn cho các nhà kỹ nghệ và thương mãi có chân trong hội, còn đối với người ngoài thì cũng làm mối-giới để mua hàng hóa giúp. Việt-Nam Ngân-hàng cũng cốt để cho các nhà doanh-nghiệp vay tiền, cùng làm các công việc giao dịch khác để giúm đỡ cho kẻ tiểu công, tiểu thương. Cái mục-đích hai nhà đều như một mà cái trách-nhiệm của hai nhà cũng là phải cẩm hưng kinh-tế nước nhà, ngõ hầu cho khỏi được cái ách chiếm đoạt của tư-bản ngoại quốc.

Bốt bao nhiêu là nhà nghề nghiệp trí xảo đã kinh dinh to lớn! biết bao nhiêu là nhà lái buôn tài năng đã mậu dịch lớn lao! thế mà gặp cảnh thiên tiên cũng phải bó tay mặt chỗ! lại biết bao nhiêu người lanh lợi sức vóc, biết bao nhiêu người có tư cách, có thông minh, nếu có tiền thì cũng có thể bay nhảy vẫy vùng, chỉ vì không vốn nên phải trầm một trong mộ-xó sở công nầy, một góc nhà hàng nọ, suốt cả đời chịu ăn mướn làm thuê. Lại còn một nỗi đã nghèo lại cứ nghèo thêm! đã thiếu tiền dầm đi đầu vay lại phải một lũ đỉa đen đỉa vàng nó hút máu sâu xa độc địa. Bao nhiêu những thảm trạng ấy vẫn dồn dồn dồ dồ trước mắt, mà ngày sau nầy rồi mỗi ngày ngày một bớt bớt đi ấy cái chủ ý của Hưng-Nghiệp Hội Xã cùng Việt-Nam Ngân Hàng là thế đó.

Hưng nghị p Hội Xã nầy thành, mong lại có năm bậy Hưng-Nghiệp Hội-Xã khác, Việt Nam Ngân Hàng nầy gặp mong lại có năm bảy Việt-Nam-Ngân-Hàng khác, kẻ sau theo người trước, dan rủi nhau, dắc dìu nhau, như thế thì trên trường kinh-tế ta phải có một ngày giải thoát. Kẻ thức giả hẳn biết rằng kinh-tế mà giải thoát thì chính trị cũng chẳng tốc cổ lẽ gì mà không giải thoát, thứ nhất là ở thời-đại kim tiền nầy.

Sau hết tôi còn có một điều mong mỏi rất thiên cận là Hưng-Nghiệp Hội Xã ngoài Bắc cùng Việt-Nam Ngân Hàng trong Nam mà liên lạc được với nhau, đặng dựa giúp nhau mà làm việc thì thế lực một ngày một bành trướng, ắt hẳn công việc phải chúng khuếch trương. Đều ấy tôi xin thành thực chết vẫn riêng ông Đào-thao Côn cùng ông Lê-văn Gồng, nên chẳng thể nào cũng xin các ông liệu nghĩ

KINH-TẾ-TỬ

Văn Uyển

Một người yêu nước của Phi-luật-tân

«Có kẻ nói tài mà yêu nước, có kẻ văn hay mà yêu nước, có kẻ làm đủ mà yêu nước: nói tài mà yêu nước, nghĩa là nói cho nhức nhối khí dân, để thống lại với nhau nói giống khác, phải mình mới tát lưỡi, cũng chỉ lo sao cho đặng lợi nước nhà, tức như bọn ông Đức-ma sỹ-điện (Démosthène) và ông Cam-tất-đại (Gambetta) vậy; văn hay mà yêu nước, nghĩa là phát huy cái nghĩa cọng-hòa, cổ xúy cái thuyết tự do, cốt làm cho bỏ đặng tệ chính triều đình, dẫu đến chết cũng không nãi kỉ, tức như bọn ông Lạp-mã nhĩ đăng (Lamartine) và ông Vũ-Hà (Victor Hugo) vậy; làm đủ mà yêu nước, nghĩa là yêu mến tự do, mơ tưởng cách mạng, liều mình bỏ tiếng, lo việc cho dân, tức như bọn ông Khả-lâm-oai-nhĩ (Cromwell) và ông La-bạt si-tỷ (Robespierre) vậy! Lại có kẻ thành công tức là yêu nước, có kẻ thất bại cũng là yêu nước: thành công tức là yêu nước, nghĩa là việc làm đã định, tiếng tăm lẫy lừng cả nước ngoài khen, muôn đời tôn kính, như bọn ông Hoa-thịnh-đốn (Washington) và ông Duy-lâm đặc-nhĩ (là người dựng nên nền cọng hòa nước Thoại-sĩ) vậy; thất-bại cũng là yêu nước, nghĩa là suốt đời trần trọc, hết sức hết lòng, chí lớn không thành, ngậm ngùi tức tối, tức như bọn ông Mã-chí-ny (Mazzini) và ông Ba khô-minh vậy.

— Tôi thường phân tán rằng: «Khắp miền Đông-Á thành-thang, cả cõi đất liền tràm tràm, bọn nô bộc trung quân thì có, tay khảo kiệt sĩ-quốc thì không», vì thế mà nói lòng long đong, than dài thở vắn! Lạc đọa đến bộ Cách-mạng-sử của Phi-luật-tân, mà tôi lại mừng thầm. Á-châu ta còn có một vị hào kiệt sĩ-quốc, là Lê-sa-nni (D. J. Rizal) vậy.

Ôi! Lê-sa-nni là một người thất bại mà yêu nước, làm chưa xong việc, đã phải chết với chánh-phủ độc đứ của Tây-ban-nha. Lê-sa-Nni là một người văn hay mà yêu nước, cái sự tự tiếp suốt đời của ông, chỉ chăm lăn bò làm sách để cổ xúy cách mạng.

Lê-sa-nhi chính là một người đại thi-nhơn ở Pni-luật-tân đó: các học sanh Phi-luật-tân yên mến tự-do, có bọn trú hên Nhựt-bổn, lúc họ ở đó đi lại với tôi rất thân: gặp khi hơi chén tăng tăng, thì họ vỗ tôi mà hỏi hát khúc «lâm chung cảm tưởng» khúc lâm chung cảm tưởng, tức là lời tuyệt mạng của ông Lê-sa-nhi làm trước vài ngày khi lâm hình vậy.»

Nguyên-văn của LƯỠNG KHẢI-SIÊU

Kỳ-Trúc dịch thuật

Khúc «lâm chung cảm tưởng» xin dịch đại ý ra quốc văn như sau nầy:

Khúc lâm chung cảm tưởng của ông Lê-sa-Nhi

(Phi Luật-Tân chí-sĩ Lê-sa-Nhi tuyệt mạng từ)

I

Chốc nầy chỗ nữa ta đi! Nước ôi ta rất yêu vì lâm thay! Á-châu riêng cảnh đất nầy, hòn Châu biển Thái xưa nay đời truyền. Ta giữ bổng hết trần duyên, tấm lòng thương xót đau phiền biết bao! Thôi thôi! chút phận bạo bèo! nào còn đặng thấy dấu mái về vang!

(Khứ hồ! ngã sở tối ai cái quốc, biệt ly hề tại tu-du. Quốc hồ! nhứt vi Á-châu tối, ái lạc chi sơ cái hề, Thái-bình Dương chi tân châu chu: thâm đáo hồ xã nhứt nhi vô duyên hề, ngã tâm thương bi, ngã mạnh thậm đoản hề, bất năng viên nhứt quang vinh chi tiếu dã.)

II

Hỡi ôi là bạn đồng bang! thôi dừng lưỡng lự mơ màng mà chi! Kém thua hoa được lạ gì, đem gan ra trận mà thi mới hào! Vì việc nước rước máu đào, xông pha liều tính có nào quản chi!

(Bất tri nghĩ, bất bàng hoàng, ngã quốc dân phẩm đồng hề, pi ô sanh tồn cạnh tranh chi chiến trường, nhân cầu vị bỗn quốc nhi lưu huyết hề, tiêu thả cuồng chi mộc lãnh, bộc nguyện đã chi nghiệm sương, cố bất tư dã.)

III

Từ đây là cuộc biệt ly, trăng mờ bóng thảm, gió rẻ tiếng sầu! Vững ô tố mặt lúc nào? Ta hồn máu nóng điểm mầu chói chang!

(Dạ sắt âm đơm, như bi ngã chi tương thế tế, phong tiêu tiêu nhi bất trường hiểu nhứt tả hồ! phục xuất hề, tương sầu ngã nhứt xung chi nhiệt huyết: di thổ nhơ kỳ thự quang dã).

IV

Biết bao nhiêu nỗi đoạn trường, tuổi càng thêm lớn lòng càng cao xa! Ta nay chưa thỏa chí ta, lưới gươm oan nghiệt đâu đà kể nơi! Nước ta yêu mến lắm ôi! Nước là hồn ngọc giữa vời Thái bình! Chết đi nhắm mắt sao đành, muốn trông nước đặng hiển vinh với đời.

(Ngã niên tiểu hề, ngã tâm tiệm viễn, ngã nguyện vị thỏa ô nã mang tương trầm, ngã tối ái cái quốc hề! Thái bình dương chi tân châu chu hề! Ngã tuy tử bất minh mục hề, cá quan nhứt đương quang huy ư tục nhơ dã).

V

Rồi đây cất bước xa khơi, ta yêu ta tiếc hỡi ơi nước mình! Lòng ta hơn chứa nhiệt tình phơn phớn nay nó cũng tan tành với thây! Non sông có lúc mở mày, thì ta chết đội trời đất mới là! Hồn thiêng vương vấn đất nhà.

(Khứ hồ, ngã tối ái cái quốc hề, ngã mãn xung cái nhiệt tình, đã tả nhơn cái vinh hòa. Quốc hồ! nhứt nhơ nãi cùng đã-phi được chi tự do hề, ngã đồi nhứt cái tuyên đi tử tại vinh thác lịch ư thế hồ, ngã hà ưu hồ!)

(Còn nữa)

KỲ TRÚC và TỬ THANH

NGÀY KỶ NIỆM

cụ Phan-châu-Trinh

Quanh đi quẩn lại mà ngày Giáp năm cụ Phan Tây Hồ đã sắp đến rồi đây! Chúng tôi thiết tưởng quốc dân ta đối với một ngày lễ nầy ngày lễ nầy không lẽ nào lại đành bỏ qua cho đặng. Vậy chúng tôi có ý muốn tổ chức một cuộc kỷ-niệm, song chúng tôi nghĩ nên kỷ niệm một cách giản đơn mà thôi.

Trong các bạn đọc-báo ngài nào biểu đồng tình cùng việc nầy xin viết thơ ngay về cho bổn báo.

B. B.

Bản về bức thơ của ông Phạm-Diệm gởi cho ông Bùi-quang-Chiêu

Từ khi cái phong trào, «tiết dụng» lan khắp, đồng bào biết yêu dùng «nội hóa» và hút thuốc lá Annam thì đáng mừng cho kinh-tế nước ta biết dường nào. Nhưng vật gì cũng vậy hễ sở tiêu dùng hết nhiều thì số sanh sản phải cho đủ mà cung cấp, mới mong giữ được giá thường mà vấn đề «nội hóa» mới có kết quả hay. Muốn đạt ý vậy thì các nhà ngôn luận đã bàn bạc, thì các nhà doanh nghiệp thì lo chấn hưng nghề nghiệp mỗi ngày một hơn lên, và ai ai cũng một lòng vị quốc vị dân như trước, thì lợi gì mà không bổ được «ngoại hóa».

Mới đây tôi đọc Đ. P. T. B. số 530 thấy bức thơ của ông Phạm-Diệm gởi cho ông Bùi q. Chiêu chứ ý muốn khoáng trương nghề trồng thuốc lá ở Trung-kỳ, ý kiến rất phải nhưng tức thay lời lẽ không chánh đáng và không đúng với sự thực nên tôi xin có mấy lời cải chánh những điều ông Phạm-Diệm đã nói sai mà thôi.

Trong bài ấy có đoạn ông Phạm-Diệm nói rằng: «xưa nay ở Trung-kỳ thuốc lá ta ở chốn hương thôn chỉ đổi nhau lấy gạo bắp, trong mười người có một người dùng còn thì hút thuốc Tây và Tàu, làm cho môn thuốc lá rất là khó tiến. Nhờ công ty của ông mua sự trồng thuốc mới mở mang số tiêu thụ được nhiều, trong thời gian 2 năm nay dân mới hơi thơ thới hơn, và đến kỳ thuế vụ khỏi thấy cái thảm cảnh bán con cầm nhà để nạp công ngân công ích, vì nhờ vật tối tân mà nay bán đặng bạc vàng bạc tức. Những lời nói đó có sai đi nhiều lắm, chẳng qua ông Phạm-Diệm muốn «khoáng công» nói tốt cho mình mà làm giảm mất cái giá trị một vật thổ sản của Annam. Nguyên từ xưa đến nay, thuốc lá Trung kỳ vẫn có tiếng là ngon, thứ là tại tỉnh Quảng-nam có hai làng Nghĩa-An và Cẩm-Lệ thổ ngơi trồng thuốc rất ngon, cho nên từ quan chí dân phần nhiều ưa dùng, mà kinh Thành Huế tiêu thụ nhiều lắm, mỗi năm ở Tourane chở thuốc lá ra bán tại Huế biết bao, những tiền thuế nhà Thương-chánh thâu có bao vạn, vì thuốc lá bán nhiều tiền có khi tới 4, 5 chục đồng bạc một muôn lá, còn thường thường cũng là 30, 35 đồng. Bởi thế nên thuốc lá miền thượng du lân cận mà dân trong xứ chỉ nghề trồng thuốc lá cũng thân được mối lợi to, hồi ấy có ra khoáng trương và chế tạo ra các thứ thuốc xì gà bán ra ngoại quốc nên mới mai một cái tiếng đã thôi. Có lẽ nào như lời ông Phạm-Diệm nói thuốc lá mua vật bổ đi và chỉ đổi đúc lấy gạo bắp; sự đổi chác đây duy có mọi trên núi đổi kẻ đem thứ thuốc lá gọi là thuốc «khách» xuống đổi mà thôi, hay là ở thời đại đó, ở đâu chưa biết đúng tiền bạc về sự ích lợi của cây thuốc thì rất là chánh đáng chắc ai nghe cũng hoan nghênh tán thành công việc của ông làm, mà dân trong xứ cũng được phần trông cậy, nhưng vì ông nói bởi sai e người ở xa không rõ cho thuốc lá Trung-kỳ là vật vô dụng thì có quan hệ cho sự làm ăn của dân lắm, nên tôi có mấy lời cải chánh lại cho đúng vậy.

Huỳnh-thị BÙU-HÒA
(Tourane)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

MỚI KHAI TIỆM BÁN HÀNG LỤA

MAGASIN DE SOIERIE

ĐỖ-VĂN-MƯỜI

à l'angle du Boulevard Bonnard & rue Filippini

TÉLÉPHONE N° 550

SAIGON

Mới khai trương muốn chiêu hàng nên bán giá thật rẻ

Bổn-hiệu khi trước ở đường Sabourain nay dời về Đại-lộ Bonnard và góc đường Filippini, trước đường xe lửa Điện gần hãng xe hơi SIT.—Xưa nay bổn-hiệu nhờ quí ông, quí bà có lòng chiếu cố tới lui mua bán giùm giúp cuộc thương-mãi châu hết thảy, nên hiện nay bổn-hiệu mới mở ra một cửa hàng lớn chuyên ròng về một mối buôn hàng lụa đủ thứ. Cửa hàng nầy đã hoàn-toàn và cách sắp đặt thật xinh đẹp hơn hết; mua hay là muốn xem hàng tùy ý vô ra thong thả, và có người tiếp rước tử tế.—Nhơn dịp Tết gần đến, quí ông, quí bà thừa lúc rảnh rang tới viếng bổn-hiệu một khi, sẵn có nhiều mặt hàng tốt bổn-hiệu mới tiếp đặng trong lúc nầy, chắc quí ông, quí bà sẽ vừa lòng đẹp ý vì hàng thật tốt và đặng giá rẻ hơn các nơi.

Chủ-nhơn : Đỗ-VĂN-MƯỜI

Giấy bạc mới 100 $

Nhà Đông-Pháp Ngân-hàng cho công chúng hay rằng sẽ phát hành luôn luôn một thứ giấy bạc 100 $ mới, khác hẳn với những thứ giấy bạc trăm hiện đương lưu thông trong cõi Đông Pháp.

Thứ giấy bạc mới nầy dài 215 m/m rộng 146 m/m nghĩa là hơi lớn hơn ấy cũ một ít, rộng hơn chừng 2m/m và dài hơn chừng 1m/m.

Thứ giấy bạc mới nầy không có cái gì giống với thứ giấy bạc cũ, trừ cái hình ngó nghiêng một bên của anh nhà-nho Annam mà công chúng đã từng biết quen rồi đó.

Thứ giấy dùng làm bạc mới nầy mỏng hơn giấy bạc cũ, nhưng mà trắng hơn thứ giấy bạc cũ nhiều lắm.

Giấy bạc mới nầy in nhiều màu lắm; tuy những màu ấy có tươi hơn một chút song đại khái có giống như thứ giấy một trăm phật lăng (cent francs) của nhà Đại Pháp Ngân hàng phát hành.

Mặt trước có một cái khuôn chữ nhựt, nằm trên màu xanh, chung quanh khuôn đề chạy hồi-văn chữ Vạn « Grecques » in bằng màu đỏ « brun rougeâtre » và có đôi bông hướng hoa. Trên đầu khuôn có đề mấy chữ « Banque de l'Indochine » nằm trên màu hoa-lý « jaune verdâtre » Dưới chưn khuôn và ở về hai bên có chừa ra hai cái khuôn bông « Cartouches » bao học lấy chữ số « 100 ».

Ở giữa khuôn có một cái cửa bốn trụ đồng trên đầu sơn và nước thuốc đa-sành.

Ở phía dưới nằm vào giữa hai cây trụ bên tay mặt của cửa ấy, thì thấy cái hình ngó nghiêng của anh nhà-nho Annam, chung quanh hình ấy có một vòng tròn bằng màu xanh, lại nằm vào giữa hai cây trụ, bên tay trái thì thấy một cái lư hương Annam bằng đồng đỏ.

Ở giữa hai cây trụ giữa của cái cửa ấy chỉ có một lần đề « une bande rougeâtre » trên có đề mấy chữ « cent piasstres » thêu đỏ ấy lại có mấy chữ dưới « Payable en espèces au porteur »

Tất cả cái cửa ấy thì nằm trên màu vàng lợt, trên đó có in rồng và phượng in màu nâu chồng trên màu rọ.

Những số hiệu và chữ riêng của mỗi série giấy bạc thì in ở bốn góc của khuôn.

Chữ nhựt và in trên màu vàng rất lợt, chung quanh có vẽ vòi bằng màu gạch.

Giấy bạc ấy lại có một cái số hiệu ở chính giữa nằm ở trên hai chữ (*cent piastres*).

Trên giấy bạc nầy chỉ có hai tên ký: phía tay mặt thì tên của người Directeur, phía tay trái thì tên của người Administrateur, chớ không đề ngày tháng mà cũng không đề chỗ phát-hành.

Sau lại ở dưới và ngay vào giữa hai cây trụ giữa có in mấy hàng chữ nầy nữa:

« *L'article 139 du code pénal punit des travaux forcés ceux qui auront contrefait ou falsifié les billets de banques autorisées par la loi.* »

Ở sau lưng giấy bạc có một cái khuôn chữ nhựt, nằm trên màu xám tím tím và có vẽ vòi bằng màu đỏ và màu xanh lợt. Châu-vi khuôn ấy cũng in hệt như châu-vi khuôn chữ nhựt ở phía mặt tờ giấy bạc vậy. Trên khuôn ấy ở chính giữa mà vào khoảng trên, thì thấy chữ số « 100 » còn ở chính giữa mà vào khoảng dưới thì thấy chữ « Dupleix » tức là tên cái hình bán thân nói ở dưới nầy.

Ở góc dưới khuôn, về phía tay mặt thấy có một cái đầu người tăng màu xám và nằm trên mặt giấy trắng, chung quanh đầu ấy có một vòng tròn.

Ở góc dưới khuôn, về phía tay trái lại thấy một cái hình ngó nghiêng của cái đầu của anh nhà nho Annam.

Ở trong cái khuôn bông (Cartouche), có hình bán thân của Dupleix nằm trên mặt giấy xám, và có những chia màu vàng tươi chạy ngang qua, những chia ấy bắt đầu ở cái hình chạy ra. Mấy cái chia ấy (rayons) ngó hơi giống lá cờ bình của Nhựt-bổn vậy.

Ở trong cái khuôn bông (cartouche) có đề giá của tờ giấy bạc: bên tay mặt thì chữ Cao-mên, ở giữa thì chữ Tàu, bên trái thì chữ Quốc-ngữ.

Sách bán xàm

Diễn giải bằng quốc ngữ và sự tích quan Tả-Quân Lê-công (Lăng Ông Bà-chiểu) có phụ thêm hai bài văn tế và thơ bác-cú, đã xuất bản. Hiện nay có bán tại Lăng Ông ở Bà-Chiểu và tại báo quán Đông-Pháp Thời-Báo.

Giá : **1 $ 00**

(Ở xa tính 1 $ 20 về tiền gởi.)

Mới khai trương hiệu

Au Bon Marche Saigonnais

NGUYỄN-THÂM

Nouveautés -:- Mercerie

54, rue Viénot - Saigon

Bán đủ đồ ăn bận và các đồ thường dùng.

Carillon « WESTMINTER » Coffres forts hiệu « PHÉNIX » và hiệu « PETIT-JEAN »

Kỳ nầy mới lại : 5.000 DÍA HÁT BỘI QUẢNG-LẠC.

Dĩa hát cải-lương Văn-hí-ban hiệu Victor là hiệu tốt nhứt hoàn-cầu.

Bán sỉ, bán lẻ, đồ hàng mới khác

PENSIONNAT

Nguyễn-văn-Ngữ

đường Dariès MYTHO (Ville)

Ban sơ học Pháp-Việt có đủ lớp

Ban trung học Pháp-Việt có lớp 1re Année

Giáo-sư : Ông Mach-Dung, Tú-tài

Tựu-trường ngày 27 Février 1927

Chắc quí-ngài đều biết

Hiệu A L'Aurore kế nghiệp cho ông Richaud làm đại-lý giày Tây hiệu « ông Cọp » là một hiệu giày bền chắc có danh khắp cả hoàn cầu mười mấy năm đư.

Còn nói gì những đồ ăn mặc thì có đâu bán đủ mà tốt bằng hiệu nầy, nếu quí ngài muốn mua về xài, hay là bán lại cứ đo nơi đây mà thương nghị, 1 1 người mua xài sẽ đặng vừa lòng, người mua về bán lại có lời mau, lại có danh bán đồ tốt.

Hiệu A L'Aurore có lãnh trữ dĩa hát bộ Quảng-Lạc hiệu Victor bán sỉ khắp lục-châu, kỳ nầy lại có thêm 7.000 nữa, muốn sỉ về bán lại cho hay sớm kẻo trễ, sáu tháng mới có một kỳ.

Quí ngài muốn mua đồ ăn mặc như là : giài tây hiệu « Ông Cọp » nón nỉ hiệu «Mossants», nón velours bord large, nón casque bằng liège, chemise, Pyjama, Régate, mùd, giày caouchouc hiệu Huê-kỳ vân vân, muốn khỏi sự thiệt hại về đồ không chắc, thì cứ đo nơi đây ắt sẽ đặng vừa lòng.

Thơ và mandat gởi cho
M. PHAN-THÀNH-BIỆN
Directeur Propriétaire
maison A L'Aurore
Boulevard-Bonnard Saigon

TỦ SẮT

LE PHÉNIX

là một thứ tủ ai cũng mua được vì giá rẻ; tủ ấy đốt không cháy mà cạy cũng không trốc

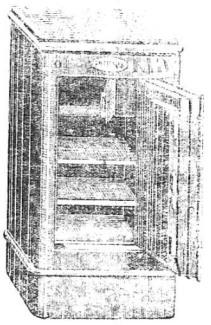

Agents exclusifs:
LUCIEN BERTHET & Cie
68 Boulevard Charner
SAIGON

Có bán ở các tiệm xe máy

THỨ XE ĐẶNG TOÀN THẮNG

ÉCOLE CENTRALE

de Dactylographie-Comptabilité Pratique-Sténographie

18 *rue Thomson.— Dakao Saigon*

Bổn trường dạy các học sanh về máy viết, bút toán và viết tắt. Có những giáo sư học trường cao đẳng Hanoi dạy dỗ học-sanh. Học trong ba tháng thì trở nên người thơ ký giỏi dắn và người buôn bán thông thạo và lanh lợi.

Bổn-trường mỗi ngày đều có dạy ban đêm từ 7 giờ đến 9 giờ và học-sanh muốn học khỏe nào cũng đặng.

Những học-sanh ở xa thì Bổn-trường ăn cần lo lắn có chỗ ở tử tế và ăn uống kỹ càng.

Học trong ba tháng rành rẽ rồi thì Bổn-trường lo mà kiếm giùm chỗ làm việc và điều dắc đến nơi.

Thơ và dây thép xin gởi thẳng cho :
Monsieur BÙI-NGỌC-THỰ
22, Rue Thomson SAIGON

Riêng cho người Annam dùng...

Thuở nay người mình dùng sơ-mi (chemises) thì lo cái cổ cho vừa mà không để ý đến cái mình áo, mình áo nầy là của người phương Tây, sao cũng rộng lớn hơn, mặc được mà xem lại mất cả sự gọn gàng và lịch sự. Bổn hiệu từ đây đã bỏ hẳng cái kiểu xưa, đặt riêng kiểu mới cho vừa xứng với hình vóc của người mình, vậy xin đồng bang nhớ rằng có một mình bổn hiệu bán sơ-mi may riêng cho người mình dùng mà thôi. Sơ mi đề cổ từ 32 cho tới 43 và hiện nay còn có hàng sơ mi crépon trắng thứ thiệt tốt, col canton, 2 $ 00 một cái. Ai mua về cái sẽ thấy và gọi tiền trước thì không tính tiền ship.

Giày, bas nỉ, cols, cravates đều có bán đủ cả. Nón casque tốt, danh tiếng 4 p. 40, nón singapore 5 p. 50, Carillon westminster chánh hiệu 63 p. và 65 p., Tông-đồ hiệu Dalik 2 p. 80, hiệu Clodion 2 p. 20.

Thơ và mandat để cho : Phan-Quan Saigon Bazar, 57 rue Catinat Saigon

Nhà hàng St. Antoine

198 đường Catinat

Nếu quí ông quí bà ưa dùng Jambons-Saucissons cùng fromages cho thiệt ngon xin nhớ đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mới tỷ tàu Tây lại thì đều có đồ mới lạ.

TRƯỜNG

DIỄN-QUÁN

SOCTRANG VILLE

Năm nay bổn-trường có thêm nhiều lớp có giáo-viên đủ tư-cách sư phạm dạy trẻ em từ lớp ấu-học đến lớp thi cấp bằng sơ-học.

Ngày tựu trường : 21 FÉVRIER 1927.

Tiểu-thuyết

HỒ-BIỂU-CHÁNH

mới xuất bản

Thầy Thông Ngôn

Trọn bộ một cuốn lớn 80 trương giá 0 $ 60.

Đã bán sỉ và bán lẻ tại quán *«Đông-Pháp-Thời-Báo»* và tại nhà hàng *« A L'Aurore »* đường Bonnard Saigon.

Dĩa hát mới lành

Dĩa hát bội Odéon

HÁT NGỌC-THẠCH

Tân-thinh

Văn-hí-ban

Thầy Năm Tú mới

HÁT KIM

Văn-hí-ban

Tái-lập-ban

Thầy Năm Tú

Cao-quỳnh-Cư

DÍA HÁT BỘI LYROPHONE
Giá 1 $10

78141 — Tây-Kiều gặp Kim Trọng.
78143 = id.
78156 = Lý Phước Kiến.
78192 = id.
78294 = Trai và gái hát huê tình.
78385 = Các cậu (Trần Bá).
78395 = id.
78149 = Chầu mới (Nam-ai).
78161 = id.
78360 = Đọc thơ đi đại (hồ đồng).
78324 = Quan canh hát bài

Dĩa hát bội hiệu Odéon coi trương thứ ba.

ĐƠN VÀ KÉN GIÁ 0 $ 90

78172 = Hát nam Xuân và bà trung.
78189 = Kép nữ hát khách và tân mã.
78931 = Đại khai môn tiếp khách.
78181 = Hát khách trú và Lý.
78175 = Thoi kén, hát tân mã, nam ai.
78173 = Bài nam ai, thổi kén chiếu.
78167 = Thổi kén bắt bài, hát khách.
78162 = Bớm đến ngồi mang.
78347 = Lục quốc phong tướng.
78169 = Hát bài và hát khách.
78339 = Kép văn du ngoại, Võ sanh lão-võ.
78343 = Tiểu-sanh (kép văn hát).
78349 = Tế mộ, kép văn hát.
78183 = Lý-lạc-Nô, Chầu mới nam.
78185 = Chầu mới nam, nói thơ lịch viên.
78333 = Hoàn văn đáp, Thăng hát đi chơi.
78171 = Kép thăng hát nam và hát bài.
78177 = Bài Kỳ-Huê và nam ai.
78341 = Võ sanh Lão võ Tiểu võ kép võ bà

Dĩa Cao-mên có trên 50 thứ tuồng khác nhau giá 0 $70.

Bán tại hiệu

Trần-quang-Xuân

158 Rue d'Espagne

Tốt quá, đáng xem ! ! !

Tiệm bán thầy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thầy xoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ, thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mà kỳ tàu bên Pháp qua đều có đề thứ nước hột xoàn và đề cả hột thứ bảy hột nhận cả rất thứ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. Giuntoli kính mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc quí ông quí bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Nếu con nít hay đau bụng

Thì hãy nên mua lấy

SỮA BỘT

Nestlé

mà cho ăn thì sẽ thấy bớt ngay lập tức

Con nít ăn bột ấy không bao giờ đau.

Hãng Nestlé, 35 đường Mac-Mahon Saigon, có gởi sách và kiểu cho không.

Dịp may ít có dân quốc lưu tâm

Dịp đâu may mắn lạ đời. Có xe máy đạp có máy hát kiêm thời, kiểu mới rất xinh.

Hãng chúng tôi mới lại xe hiệu Talbot, Malgré ngh D. I. C. đủ màu, quí vị ở lục châu muốn mua 1 cái về xài tỉnh giá thiệt rẻ, còn ai mua sỉ có giá riêng.

Ngài nào mua 1 cái về xài tỉnh gởi mandat cho bon-hiệu trước, sẽ gởi đến tận nơi, không tính tiền tôn phí.

Mới lại 500 cái máy hát OPÉRA PERFECTAPHONE, kiểu kiêm thời hát rất lớn, có đủ thứ, dầu máy xài đặng 2 thứ kim. Nhơn dịp tốt sắp tới mời quí vị lục châu mua thử nghe chơi để hưởng cuộc vui trong ngày tết.

Có bán các thứ đèn hiệu : Succès, N. 103 xài bằng dầu xăn, và dầu hỏi, đủ kiểu rất tiện.

ĐẠI-ICH

383-385 Rue des Marins Cholon

TRƯỜNG VÕ-VĂN

CANTHO

Tựu trường Ngày 14 Février nhằm 13 tháng giêng Annam

Trường có từ lớp nhỏ cho đến lớp Année du Cycle Complémentaire và có hai ông Pu-tấi chuyên cần dạy học.

Xin nhớ ngày tựu trường kẻo trễ sẽ không còn chỗ đủ.

Có viết thư xin số :

M. NGUYEN-VAN-THUONG
Directeur de l'Institution
Võ Văn à Cantho

HOTEL D'ANNAM

N° 72 & 80 Rd Charner
N° 1 Carabelli

NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

Phòng nọn dưới đất và trên lầu, rộng rãi, mát mẻ, sạch sẽ, thanh tịnh

Chủ-nhơn :
HUYỆN-PHÉ-KỲ

Garage de réparations mécaniques Des Automobiles

Hàng sửa máy xe-hơi và đóng xe

TRẦN-VĂN-HIỆP

Propriétaire
đường MAYER số 4
Dakao — SAIGON

Kính

Tôi cho chư quí vị trong lục châu rõ : Tiệm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không có cấm [illegible] tôi đã lập thêm làm đồ [illegible] của máy xe-hơi đóng, thường [illegible] chơi, xe camion [illegible] đóng xe hai bánh, xe kéo, xe [illegible] xe kiến, xe hai [illegible] mới nghề, áo nệm [illegible] bán đồ xe, đồ [illegible] xe-ca, chemise [illegible] 25 phép [illegible] đem xe đến [illegible] thì [illegible] dùng như là : chemise, faux cols, cravate, cache-col, écharpe, kiến, lược, dầu thơm, mouchoir thì không thiệu món chi. Máy bát và đĩa bát bán đủ các hiệu và lại bổn hiệu bán rẽ không có nơi nào dám bì. Xin chư quí khách quang cố.

Thi Thơ

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN VAN THƠN
Diplômé, médaille Mahon de
NGUYỄN-VAN-GIÁO

N° 18, Rue Sabourain, Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ : Nguyên tiệm cũ trước của Nguyễn văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn văn Thơn là con, kế nghiệp cũng làm đồ nữ trang theo kiểu hiện thời, những là : trâm, chuyền, bông, chuỗi, bông tai, nút áo, vòng cổ, kiềng, nơ bông, nơ đội, đồng chiếu v... v. Đồ thứ theo kiểu thời đang như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đến gót đến tiệm tôi hay là viết thơ mà cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi liền lãng cần thận mà gởi đến cho quí quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-[illegible]

Tân-Thành-Phat

104-106, Bd Bonnard — Saigon

Xưa nay trong lục-châu ai ai cũng có nghe tiếng khách sạn Nam-long Phát. Nay chủ-nhơn hiệu Nam-long Phát đổi 18 sang lại cho chúng tôi rồi, nên từ ngày nay đổi hiệu lại làm : Tân Thành-Phát.

Và cố nhiên hề hiệu đã đổi thì nội dung cũng đổi.

Kể từ ngày nay gặp sau hiệu Tân-Thành-Phát của chúng tôi đây sửa sang chỉnh đốn lại rất nhiều.

Từng trên thì có phòng ngủ dưới thì nhà hàng bán cơm annam. Phòng vệ sạch sẽ khoẻ khoắn vô cùng. Nhứt là Hay phòng thì chúng tôi lấy làm cẩn thận mà chọn lựa những đứa siêng năng và có lương tâm, để cho khỏi phiền lòng quí khách.

Còn nói đến cơm annam thì ắc vừa lòng quí khách lắm. Như 2 người đàng bà ở Cholon của hiệu Tân Thành-Phát nước đến đứng nấu ăn đây thì cho chi quí lão-ông. Dầu cơm tây, cơm khách cũng không qua nổi.

Mấy lời thành thật, xin quí ông, quí bà, quí cô, quí thầy tin lòng chiếu cố.

Chủ nhơn :
LUNG et TIÊN Frères
Kính mời.

Cáo Bạch

Hãng bán máy may [illegible] "SINGER" đã [illegible] đã hoàn cả. Nay [illegible] lập ra một cái trường để dạy [illegible] học tập thêu thùa [illegible] tại đường Marins số 15 Cholon, tôi kính [illegible] chư quí [illegible] xem cho biết, như ai muốn mua máy của bổn hiệu mà học thì chẳng tính tiền học.

Hãng tôi muốn mời người đi kiếm [illegible] hàng, [illegible] ai muốn làm đến tại hãng [illegible] mà đó.

Hãng bán máy may "SINGER"
244 rue des Marins
Cholon

HÀNG MỚI

Kính thưa quí khách,

Đã lâu nay quí Ngài đã có lòng quang-cố đến hiệu chúng tôi, chúng tôi rất [illegible] ơn, nên ngày nay ở hiệu chúng tôi vừa có hàng mới lại, thì chúng tôi lật đật báo tin cho quí Ngài đặng biết.

Ngoài ra cao nhiêu những đồ tốt giá rẻ, đồ dùng cho quí Ngài trong dịp lễ Tết, hiệu chúng tôi lại có bán những Salons cẩn xa cừ từ 450$00 trở lên, Salons chạm kiểu mới giá từ 400$00 trở lên, đồ cẩn, đồ chạm, đồ kiến, đồ đồng, đồ thêu, đồ khảm bạc v. v.

Nếu quí ngài nào chưa từng quen biết với hiệu chúng tôi, xin cứ hỏi lại các bạn hàng cũ của chúng tôi sẽ rõ.

Hiệu « ĐỨC-THỊNH »
81, Rue Catinat Saigon

Các ngài sẽ vừa lòng
VỚI XE HIỆU

CITROEN

Đủ đồ phụ tùng nhứt
Chắc chắn nhứt
Ít hao xăn nhứt
Khích khao nhứt
Đẹp đẽ nhứt

Hãy đến xem tại

L'AUTO-HALL

Mấy kiểu xe mới lại

CITROEN

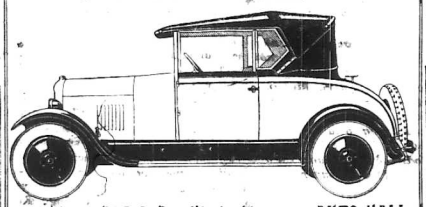

Etablts. BAINIER d'Indochine — AUTO-HALL
SAIGON - PNOM-PENH — HANOI
LÀM ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP

Bán sỉ **Vélo-Hall** *Bán lẻ*

Etablissements Trư'ơng-van-Hanh, Sadec

Bán nhiều hiệu xe máy có danh trong Đông-Pháp. Đủ đồ phụ tùng xe máy. Vỏ ruột xe máy, xe kéo, xe hơi hiệu **"Michelin"**. Máy hát nhiều kiểu. Dĩa hát kim hiệu **"Victor": Van-hi-ban, Cao-quynh-Cư'** và hát bộ Annam **Quan-Lac**.

Vì xứ nhỏ mà bổn-hiệu chịu bán cho hãng mỗi tháng phải lấy 500 dĩa hát. Vì vậy mà bổn-hiệu tính lời rất nhẹ, hầu cho mau chạy hàng theo lời giao ước.

Bổn-hiệu cũng có bán nhiều thứ đèn dầu lửa kiểu đẹp bàn, chưng xi-kên, binh bằng chai có màu, có đủ ống khói và tim họng số 8 : 1$40, số 10 : 1$60, số 12 : 1$80, số 14 : 1$95.

Cũng có các thứ sách học chữ Langsa và huyền sách của ông BOSCQ làm đề cho các trường trong tỉnh. Ai mua nhiều bổn-hiệu sẽ tính theo giá buôn.

Cúi xin quí vị lục-châu niệm tình, Bổn-hiệu rất thậm tâm.

Vélo-Hall kính cáo.

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ĐẠI-THƯƠNG-CUỘC

Hãng Bán sỉ và Bán lẻ : — Sáng lập năm 1917 : — Tư-bổn : 200.000$

Hãng chánh ở tại chợ cũ Saigon đường Gambetta số 48 và 50
Hãng ngành bán ròng hàng lụa ở số 42 đường Catinat

Dây thép để tắc :
NGUYENDUCNHUAN SAIGON

Dây thép nói :
Chánh sở số : 529
Sở ngành số : 566

Nhà thay mặt đặng lo mua hàng hoá :
ở tại Paris số 41, đường Donai.
ở Hanoi số 30 đường hàng Bồ.

Bổn thương cuộc chuyên môn nhập cảng các thứ hàng hoá bên Tây, bên Huê-kỳ và các nước khác, bán sỉ và bán lẻ, nhứt là các thứ hàng tơ lụa thì hiệu tôi có đủ thứ hơn hết, như là : nhung, gấm, tố, sa-ten hàng la, cẩm-nhung, cẩm cúc, cẩm xoàn, xuyến, lãnh, the, sa, lược, nhiễu, nói tắc không thiếu món gì. Lại mỗi thứ hàng bổn hiệu đều bán được giá rẻ hơn các nơi, vì bổn hiệu mua nhiều lại mua ngay tại các lò chế tạo, nên mua được giá rẻ. Còn các món vật dụng kiểm thời, như là : Đồng-hồ, đèn, giầy, nón, khăn, dù, áo mưa, ô trắng, đồng ngà, đồ thêu, đồ cẩn và các thứ đồ cho các ông các thầy dùng như là : chemise, faux cols, cravate, cache-col, écharpe, kiến, lược, dầu thơm, mouchoir thì không thiệu món chi. Máy bát và đĩa bát bán đủ các hiệu và lại bổn hiệu bán rẽ không có nơi nào dám bì. Xin chư quí khách quang cố.

CÁO BẠCH

Bổn đường xin cẩn cáo cùng chư quí vị thân chủ ở miền ĐÔNG-PHÁP đặng lẫm tường : Kể từ ngày bổn đường khai sản tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG đến nay, lần tay tính đã ngoài hai mươi mấy năm trời, hằng gia tâm chế ra đủ các hạng cao, tơn, hoàn, tán, dược-thấy, dược dầu, và dược tửu, mà cứu thế tế nhân, chẳng màng lợi lớn, không kể lao tâm, miễn đặng giúp ích cho đời, thì bổn đường phi nguyện chớ chẳng phải như những kẻ giục đồ tư lợi, làm đều giả dối mà gạt đời. Mong ơn quí vị thấu rõ lòng nghĩa hiệp của bổn đường mà tâm chiếu cố, đến tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ngày nay mới đặng.

«Danh rạng khắp trời Nam, tiếng lấy lừng đất Việt »

Thấy vậy bổn đường này sanh một mối cảm tình chang chứa nơi lòng, quyết chí đáp đền cho chư vị. Nhơn dịp rằy bổn đường mở thêm một tiệm ngành ở tại NAMVANG (PNOMPENH) đường PARIS, số 96, cũng làm đủ thứ thuốc như tiệm ở CHOLON, bán sỉ bán lẻ y một giá tiền, chẳng ác chi. Chư quí vị thân chủ ở miệt NAMVANG, KAMPOT, BATTAMBANG, vân vân, từ đây khỏi phải thất công gởi thơ xuống CHOLON như mọi lần, cứ mua nơi tiệm NHỊ THIEN-ĐƯỜNG ở Namvang, đã khỏi mất ngày giờ chờ đợi lại thêm khỏi tốn phí của tiền, thật rất nên tiện lợi.

Bổn đường xét lại, tuy là ông Y-học-sĩ Vi-Tế Sanh đã chế ra rất nhiều hạng cao, đơn, hoàn, tán, dược thấy, dược dầu rồi, song cũng còn nhiều chứng bịnh lạ, chư vị đến mua dùng mà bổn đường chẳng có đặng giúp ích thật nghĩ cũng đáng buồn. Vậy bổn đường xin hứa cùng chư quí vị thân chủ, sẽ vẽ bên TRUNG-HUẾ quốc, nghị luận cùng mấy nhà thuốc lớn có danh, mua đồ các thứ thuốc đem qua đã giá rẻ lại cho chư quí vị ước trông chư vị biết cho mà hoan nghinh tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Namvang, bổn đường rất nên may mắng và cảm ơn vô hạng.

Mong thay, mong thay.

Chủ nhơn NHỊ THIEN-ĐƯỜNG đại được phòng ở tại Quảng-Đông tỉnh thành, đường ĐẠI-TẤN, môn bài số 145, 147, 149. Tiệm ngành ở tại Cholon đường Canton và ở tại Namvang (PNOMPENH) đường PRAIRE số 96 kính bài.

P. S — *Bổn đường xin cho chư quí vị hay rằng : nội trung tuần tháng giêng bổn đường sẽ khai trương tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở kNmvang (Pnompe).*

Tiệm bán đồ Bắc

PHUNG-VĂN-XUÂN

Tiệm chánh : *11 et 13 rue Paul Blanchy*
Tiệm nhánh : *15 et 17 rue Sabourain -:- SAIGON*

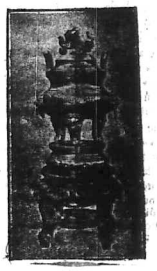

Kính trình quí ông, quí bà, trong bấy, tám năm nay, bổn tiệm mông ơn quí ngài có lòng chiếu cố tới công nghệ Bắc-kỳ, tới lui mua bán hàng hóa của bổn tiệm ngày một sầm uất, nhờ vậy nên sự mua bán của bổn tiệm nay đặng thạnh lợi hơn xưa.

Muốn làm cho vừa lòng quí ngài, nên nay bổn tiệm lại mở thêm một tiệm nhánh tại đường mới Sabourain số 15 và 17 ngay cửa chợ mới Bến-thành đi lên, nhơn dịp gần tới Tết Tây và Tết Annam có nhiều món đồ rất tinh xảo, như đồ đồng, thau, lư, chân đèn, đủ kiểu, đồ thêu, tranh, nắp bàn, áo gối vân vân bằng satin đủ màu ; đồ chạm bằng gỗ và trắc, tủ, ghế salons chế theo lối kim thời cẩn rất lẻ kiểu.

Kính mời quí ngài chiếu cố cho, bổn tiệm xin tính giá rẻ hơn các nơi.

CHỦ NHƠN, Kính mời.

Tiêm Tang-khanh-Long

TẠI SAIGON

Đường Bonnard, số 84 (nhà sơn đỏ)

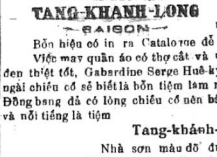

TANG-KHANH-LONG
— SAIGON —

Nón bên tây mới lại kỳ này rất lẫm. Kính trình các ngài. Người đồng bang ta đội nón rất nhiều, tôi chuyên buôn nghề nón đã mấy năm nay nên biết các kiểu vừa ý các ngài, và thích hợp thời chung. tôi lãnh làm Đại-lý cho hãng lớn tại Paris trong tiệm lúc nào cũng chữ có hàng ngàn nón đủ kiểu, để bán sỉ bán các ngài giá thiệt rẻ, từ 30$00 một lố sắp lên thứ nào kiểu cũng tốt và lót Satin đủ màu.

Bổn hiệu có in ra Catalogue để các ngài lựa dùng.

Việc may quần áo có thợ cắt và may rất khéo. Đủ các thứ hàng, nỷ đen thiệt tốt, Gabardine Serge Huê-kỳ, Laine Hồng kong đủ thứ. Xin các ngài chiếu cố sẽ biết là bổn tiệm làm rất kỹ càng, và bổn tiệm rất cảm ơn Đồng bang đã có lòng chiếu cố nên bấy lâu nay thương chưởng bền vững và nổi tiếng là tiệm

Tang-khánh-Long

Nhà sơn màu đỏ đường Bonnard
số 84, may áo quần và bán nón thiệt đúng.

TANG-KHANH-LONG
Cẩn bạch

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

o o o o 1927 o o o o

DE DION BOUTON

Những xe-hơi kiểu mới đầu xảo

o o o 8 và 10 mã-lực o o o

o o *Những xe chở hàng nặng* o o

o o o *GIÁ MỚI HẠ GIÁ* o o o

JEAN COMTE kế nghiệp cho
hãng Société Industrielle de Cochinchine
34, boulevard Norodom —:— SAIGON

Dia hát bội mo'i lai

Hiệu **ODEON**, hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay.

MUA MẤU KÉO HẾT

Giá { mỗi thứ 1 đĩa. . . . . 2 $ 70
mua lựa 1 đĩa. 2 80

Trần-quang-Xuân
158 rue d'Espagne — Saigon

Nota : *Một hiệu nầy có bán mà thôi;*

N° 109 Thế nữ ru ông hoàng.
119 Triệu Mã Vân cởi cà.
121 Quân ru ông hoàng ngủ.
123 Phong Thần Na Tra lắt thịt.
125 » » (tiếp theo).
127 Ngưu-Cao tảo mộ.
131 Thiên Hương dạo kiền.
139 Thoại Ba hạ sanh.
143 Hai người quân hầu ông Trương.
153 San-Hậu (Sguyệt-Kiều vô chùa).
159 Dạ-Đồng hạ san.
161 Đào-phi-phụng Kiều nguyệt tâm.
189 Võ như Lương (kép nữ say).
191 Giáo-Kim lâm mai (Tiảo bắc).
192 đờn cho ông Trụ nghe.
N° 199 Diệu Thanh nữ ô miêu.
201 Trả hồn (Trần pháp Chánh cưới vợ).
203 Tam-quốc (ông Trương thủ thành).
207 San Hậu (Bà thứ hai giữa đồ).
209 » » (tiếp theo).
213 Ngô-Thiệu chạy giặc.
215 Châu Xăng tả thanh long.
217 San-Hậu thử ba (thần ô Nhược).
225 Đào nương Thơ, Đào tân Lang đánh ghen.
227 » » (tiếp theo)
231 Huỳnh thiết Thanh đi cầu.
233 Kép hạ san đi học.
239 Kim Luông trạm bắt ốc hái rau.
243 Tôn-Ngộ-Không phá tiết khưu phần.
275 San-Hậu (Mạo ẩu).
277 San Hậu (Đi ăng Ức)

PENSIONNAT
Huynh-công-Phát
SAIGON

TỰU TRƯỜNG : Ngày 17 février 1927 nhằm ngày 16 tháng giêng annam. Sơ học; dạy từ Cours Enfantin tới Cours Supérieur.

Tốt-nghiệp : có hai lớp 1ère année : 1ère année A và 1ère B.

Thầy dạy nơi trường :
1 Ingénieur des Arts et Manufactures.
1 Bachelier es lettres avec mention de philosophie,
1 Agent technique
2 Anciens élèves de l'Ecole supérieure de Péda gogie de Hanoi
3 Diplomés de fin d'études.
3 Anciens élèves de l'Ecole Normale de Saigon.

NOTA. —Xin gởi thơ dặng chỗ trước

Cáo Bạch

Hiệu Petite Nam-Kỳ số 44 ở đường Vannier định nghỉ, vì M. Hiền có nhiều tiệm nên coi không xiết, vậy kể từ ngày 5 Mars 1927 nầy hiệu Petite Nam-kỳ đã đẹp, cũng kể từ ngày ấy sắp lên tôi mướn căng phố đó và làm chủ tiệm đó, vậy ai muốn nói việc chi xin do nơi M. Hiền ở đường Bonnard số 94 mà thương nghị.

PHAN-VĂN-LIÊNG
Cầu bạch

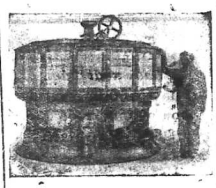

Tại đây có lành

Cắt thả máy lớn nhỏ.
Máy mới hay là cũ đều rồi.
Nồi hơi (chaudière) mới hay là cũ đều rồi.
Máy hơi chạy dầu cặng (mazout) và những đồ phụ tùng trong cuộc nhà máy lúa gạo.
Hãng nầy do nơi 1 vị Bác vật có tiếng giúp việc nơi nhà máy trên 10 năm.

LA RIZERIE MODERNE
159, boulevard de la Somme

Lời rao

77 ĐƯỜNG LAGRANDIERE là chỗ nấu cơm tháng cho quí ông, quí thầy và học trò lớp lớn v. v. Bấy lâu nay bởi có người thì đổi đi, kẻ thì cưới vợ dọn phố, nên dư chỗ trống xin ước thêm.

Vậy quí ông, quí thầy có bằng lòng xin mời đến nhà, xem chỗ ăn nơi ngủ.

Có boy giặt và đi đó mát.

Đạo lý thuyết minh

(Tiếp theo)

Hồn phách con người

Con người có 7 thể
1 Xác thịt (corps physique)
2 Phách (corps éthérique ou double éthérique)
3 Vía (corps astral ou corps du désir)
4 Trí (corps mental)
5 Kiếp (corps causal)
6 Hồn linh (âme spirituelle)
7 Ngươn thần (Esprit)

Cái xác để hành động dưới cõi trần
Cái phách để rút sanh lực vào mình
Cái vía là cái tạng của các sự ham muốn và các tình dục.
Cái trí là cái tạng của sự tư tưởng hữu tình (pensée concrète)
Cái kiếp là tạng của sự tư tưởng vô hình (pensée abstraite). Nó cũng là cái kho để chứa những sự phước đức của con người. Kêu nó là cái kiếp vì là nó định số mạng con người đời sau.

Hồn linh là cái tạng phổ của cái tình bác ái (altruisme)

Ngươn Thần là một điểm tinh thần của Thái-cực.

Ấy là ông Trời đó.

Ngươn Thần, hồn linh, cái Kiếp hiệp lại làm ra vị Chơn nhơn, còn cái xác, cái phách, cái vía, cái trí đều là tan rã. Chừng đi đầu thai vị Chơn nhơn cần dùng cái xác, cái phách, cái vía, cái trí khác, song lánh tính 3 thể nầy in như 4 tuổi trước.

Luân hồi (Réincarnation)

Quả-báo (Karma)

Trời đất đều luân hồi, thì con người cũng phải luân hồi vậy.

Đầu thai nhiều kiếp chừng nào thì con người mau tấn hóa chừng nấy, vì mỗi kiếp đều sửa tâm tánh và bồi thêm những đều khôn ngoan. Nhờ như thế tới một ngày kia con người mới trọn lành, thành Tiên Phật đặng.

Kiếp nầy con người làm lành thì kiếp sau sự lành trả lại, còn ai làm sự dữ cũng trả tại như thế. Luật nầy là luật cảm ứng hay là quả báo. Hễ trồng dưa đặng dưa, trồng đậu đặng đậu không hề sai bao giờ.

Luật luân hồi và quả báo đều đi một lượt với nhau.

Nhiều thứ quả báo

Có thứ quả báo trả tại kiếp nầy;
Có thứ trả trong một vài kiếp sau;
Có thứ trả cho cái trí;
Có thứ trả cho cái vía.
Có thứ trả cho xác thịt
Có thứ gọi là quả báo chung (Karma collectif)
Có thứ gọi là quả báo mùi (Karma mùi)

Con người đầu thai vào nước nào, vào nhà nào thì phải chịu một phần quả báo chung của nước đó. Còn quả báo mùi định phần cho con người lúc mới sanh, hình vóc đẹp đẽ hay là tật nguyền, khôn ngoan hay là đần độn. Những thứ quả báo kia còn có thể tránh được chớ quả báo mùi không khi nào tránh khỏi lao giờ.

Nếu không có sự luân hồi, quả báo thì làm sao cắt nghĩa cho được, vì đâu đứa nhỏ nầy sanh vào nhà giàu khổ sang, đứa nhỏ kia làm con ở nghèo, đứa thì rám ngọng, đứa thì dui mù, đứa lợi ăn nói nhỏ nhẻ, đứa lại điên mạo phương phi, đứa lại thông minh tốt chúng ?!

Có người nói rằng : « Ông trời sanh một cái linh hồn mới cho mỗi đứa con nít, ngài muốn cho đứa nầy tật nguyền, đứa kia lành lẻ đặng biết quyền ngài ».

Nói như vậy tôi xin hỏi : « ông trời sanh linh hồn mấy đứa con kẻ chửa hoang làm chi rồi trời trở lại phạt chúng nó. Nếu trông ý ngài muốn thì chúng nó có sanh ra đâu. Té ra ngài can phạm vào mấy đám tà dâm đó nữa.

Ngài là đấng Chí-Tôn mà còn bắt mình, bắt chánh như vậy thì biểu người thế gian ăn ở công bình sao được kia » ?

Ngày nay mới đạo đã mất nên việc chi giải không được thì cứ trút đỗ cho Trời, nói rằng ý Trời muốn Trời nào muốn việc quấy như thế ?!

(*Còn nữa*) BẠCH-LIÊN
đồng tử
Chauđốc

Dịp Tốt

Muốn bán một cái xe hơi hiệu « Donnet zedel » 7 H. P.
Xin do nơi số nhà 90 đường Chasseloup Laubat.

Đông-pháp Thời-sự

Ngày 8 Mars 1927

GIÁ BẠC

Kho bạc nước.	tử tr. 05
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine).	13 05
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise).	13 05
Hongkong et Shanghai.	13 05
Chartered Bank	13 05

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp 61$00

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn và cất bao hết.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vĩnh-long. . . .	6 $ 00	6 $ 10
Lúa Gò-công.	6. 25	6 35
Lúa Bắt-xâu.	6. 00	6. 10
Lúa Bắc-liêu	6. 05	6. 15
Lúa Cao-map (trắng) .	5. 80	5. 90
Lúa Cao-man (đỏ). .	5. 13	5. 23
Giá bực trung. . . .	5. 08	6.

CHOLON

Một việc đáng khen

Mới hay tin rằng M. Trương-thế-Ngọ dit Giáo Lố, hiệp với năm ba người anh em đồng nghiệp là MM. Tươi, Phổ, Lợi, Hay Chí đặng mở ra một lớp để dạy đờn, dạy gióm cho anh em lao-động lớn nhỏ trong chợ Cần-giọc. Nghe nói các tiền sổ phí cũng mấy đặt nầy giảng tay chung cấu.

Ấy là một gương tốt đáng khen. Mong sao mỗi chợ đều có nhiều vị hảo tâm, giúp lẫn nhau như vậy thì là hạnh phúc của nước nhà lắm đó.

Vì thấy sự phải chẳng nên lời quê, bày ra giữa muôn mắt người để nêu một cái gương tốt vậy.

Giang-Hồ-Khách

Một sóng Cu-Di bị bắt

Lúc nầy lính Mật-thám siêng bắt cờ bạc quá, làm cho mấy tay điếm đàng buồn hiu buồn hắt.

Đặm rồi đây ông cò Campana, sở Mật-thám Chợlớn, hiệp với ba người lính kín Annam tìm đến nhà Tổng-thị Bạch, ở đường Phú-Lạc, trong Xóm-Củi (Chợlớn) để bắt sòng Cu-di, vì mấy tuần nay ông Campana có hay tin sòng Cu-di ấy đánh lớn lắm.

Khi cò và lính đến, nội sòng đều mạnh ai nấy chạy, nhưng cò và lính cũng bắt được 12 người, trong ấy có Tổng-thị-Bạch là chủ chứa, còn mấy người kia đều là mái-chín và mấy thầy cá.

Nghe nói có lấy được hộp tiền xâu đến 162$ và một bộ bài tử sắc nữa.

Đây là sòng Cu-di ở Xóm-Củi, còn một sòng ở đường Mayer và Dariès ngoài Saigon, chừng nào cò bót mới tìm tới mà bắt ? ?

Chỉ-Giùm

PHƯƠCLONG

Cờ bạc ! Cờ bạc !

Hiện nay trong quận Phươcolong có nhiều đám cờ-bạc, coi bộ thong-thả chơi bời dường như không có ai ngăn cấm.

Theo ý tôi tưởng cờ bạc nầy cũng có người làm đầu cho chơi, nên mới dám bành trướng như thế, mỗi sòng cờ bạc thường thấy có Cai-Bếp cùng Hương-chức kế đánh bạc người gắt đường, không rõ mấy ông viên quan viên-chức, có phận trách nhậm cai-trị trong quận có hay biết cùng chăng ?

Tiện đây xin chỉ rõ mỗi nơi có cờ bạc cho mấy ông biết, kẻo sợ khi mấy ngài vì phận-sự phải ở bureau hoài không thấy đều hại của dân chăng ?

1· tại xóm ngã tư Vĩnh-phú có một sòng me, một sòng đề, Hương-chủ Q. làm đầu.

2· tại Vĩnh-hưng có một sòng me thật lớn bởi tay công-tử Bậcliêu là Hai Đ. ăn thua có một hai trăm ngàn

3· tại xóm chợ Phươcolong (phía Vĩnhphú) có một sòng bài-cào lớn tại nhà Hương chủ C. Thầy Đội G. có xi-nha-lê cho quan trên hay chưa ?

Thanh-Niên.

Đính chánh

Số báo hôm thứ 3 ngày 3 Mars 1927 vừa rồi tôi có nhờ ngài đăng một bài thời sự tựa đề là : « Tư cách một anh xét giấy xe lửa » Vậy hôm nay tôi có một bài Đính-chánh lại cho đúng sự thật, xin ngài vui lòng đăng vào số báo tới đây.

Nguyên người mà tôi nói trong bài ấy thật chẳng phải là một thầy xét giấy xe lửa, mà là một người có phận sự trong hãng xe lửa, và thường thường có ở trong toa xe (wagon) là chỗ để thơ từ tôi đã nói trong số báo hôm qua đó.

PHAN-CÔNG

Lời rao

Suối và nhà mát Gò-xoài (Thủđức) cho mướn.

Hỏi thăm người ở tại đó hay là tại bảo quán.

MÁY HAT

Pathé

CHẠY { Những đĩa chạy kim ngọc-thạch
Hay là kim sắt

Khi các ông có mua một cái máy hát PATHÉ, THÌ PHẢI nài cho đặng hai cái đầu kim PATHÉ đã ĐỊNH-CHẮC một cái để chạy kim (supersaphir) ngọc-thạch, một cái để chạy kim sắt, những người bán máy nầy phải cho hai cái đầu máy KHÔNG DẶNG LÊN TIỀN.

Những mục-lục mới
cho không và mục-lục giá tiền

Pathé Orient

10, boulevard Charner
SAIGON

Khap trong thành-phố Saigon
Nếu chịu gởi tới cho hiệu

"LE ZENITH"

Mỗi năm một món tiền rất nhỏ mọn,
thì hề khi nào mình lâm những chuyện rủi ro,
Như là : chết, đau ốm, hay là vô ý mà làm cho kẻ khác bị thương tích v. v. đều được nhờ hiệu ấy bảo hiểm cho mình cả.

Hãy viết thơ cho :
15, Quai de Belgique, Saigon

Đat Hô cung co Bazar vậy

Rất tiện đường cho quí Cô quí Thầy
Hiệu AUX GALERIES INDOCHINOISES
145, Bd Albert 1er —Saigon
Là hiệu Annam buôn bán rất thật thà, vui vẻ, giá cả định chắc rất dễ mua.
Có bán rượu tây, đồ hộp, bánh hộp, hàng lụa Bombay, ánh nhuộm Govap và các thứ vải.

PHẠM-CÔNG TINH

TAN NU' BAN
Cao long-Ngà

Hát tại rạp Cầu-Muối Saigon.
Tuồng hát tối thứ tư 9 Mars 1927
Hát hai xuất sáng đêm.

XUAT DAU
Võ Bá Hầu sáng đế
Nhựt Nguyệt tình lâm phàm

XUAT SAU
Đại chiến Mã siêu
Tào Thảo điền tu

CAO-THỊ

Nhà Dây-thép đã mở tại Longhải kể từ đầu năm Langsa nầy, vậy tự hậu quí ông quí bà nào muốn mướn nhà mát sẽ viết thơ thẳng, hay là đánh dây-thép có đóng tiền trả lời cho hiệu sau đây :

BELLEVUE LONGHAI

Xin hỏi chỉ cho rõ ngày sẽ đến và kỳ muốn ở mấy ngày và chỗ trả lời lại, thì Bellevue mới trả lời chắc chắn đặng.

Longhải le 10 janvier 1927

Imprimerie de l'Union, Saigon — TIRAGE 16.000 — Le Gérant : NGUYEN-KIM-ĐINH

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Đông-Pháp Thời-Sự

BARIA

Câu chuyện trong làng

Tại làng Long-điền độ nầy Hương chức hội tề đương nhóm mà bàn bài Hướng chức mới đặng thay thế phải cai trị trong thôn xã và thay vào cho con dân. Kỳ tuyển cử nầy tôi lại nghe có thầy Cai tổng Long-thủy là người xâu dân thường nước sẽ cùng Hương chức mà lo cho công ích. Vậy tôi trộm phép thầy, vì công ích, c' ẳng nệ lời quê tiếng kịch cầu xin thầy phi nhiêu 6 đều sau đây :

1· Xin thầy hội cử thầy, thầy lấy theo lương tâm chọn kẻ có tài, đức, có học thức, có tiền lực, lin n ộ vị Hương chức đặng trị kẻ còn đó cho dân chứng tôi ơn thầy.

2· Nên trừ trừng kẻ cậy mà có quyền tước, tiếu kẻ có quyền mà cậy ác thì làm sao trừ nổi bại trong làng cho dân, kẻ tiện cuối cho tuyết.

3 Nên dành cử kẻ có lương tâm đem tiền bạc mua quyền tước, ấy là làng người tiện dân dân trực lợi. Chứa học độc lại dân xin thầy trừ cho tuyệt.

4· Xin thầy chọn trong bài Hương chức cũ có nhiều kẻ làm thân tiện mà chẳng có đều chi giúp ích cho dân chúng, lại còn áp chế nữa, xin thầy cho rõ thấy mà tiến dẫn kẻ khác kẻo bấy lâu nay dân chúng tôi không ngóc đầu nổi mà lên đường tấn bộ.

5· Xin cùng quan trên cho nhơn tiện tu cất nhà thờ Cai-tổng lại cả g cả chỗ cho Hương chức làm việc, kẻo trốt trăm rồi Hương chức làm việc rơi nhà tư kẻ không có trật tự.

6· Xin quan trên một số tiền cho mướn dân bồi đắp lộ trong xóm Cai-cùng ra đường quốc hạt và trải đá qua mùa mưa xe nạng dễ đường liền, kẻo bấy lâu nay đường lỗ bầy sụp dưới mùa mưa xe nạng khó bề đi.

Mấy đều yêu cầu xin ông Chủ-bút cho tôi mảnh giấy đăng vào quí báo cho thầy Tổng tôi ghé mắt minh mẫy đến tệ trong làng.

Rất mong !

Thiên-Định đốn tỉ đ.

CAOI ANH

Cảm tạ

Chúng tôi xin cảm tạ trong thân bằng cố hữu có lo-lắng đến dự cuộc tổng chung người thân yêu của chúng tôi là Bùi-văn-Ngoạn mà vừa là nhà trăm học sanh tân cựu đều ái tương.

Mme Bùi-văn-Ngoạn
M. Bùi-tử-Dĩ

LAITHIEU

Vụ chà-và góp tiền chỗ

Tôi xem báo Đông-Pháp ngày 21 Février 1927 tôi nghe thời sự thấy ông Thanh Bạch tố vụ Chà-và đòi tiền chỗ trong tỉnh Tiền-giang, sau đây tôi xin tiếp tục cho quí chư Laithieu đọc quan trên trong tỉnh xem, cùng Lục châu cùng quí độc giả rõ: mấy lâm trước cựu Hương-cả Tới cón lâm, thì nói năm đều có gián lời rao cho bổn dân buôn bán hay rằng quan trên cho phép họp đòi tiền chỗ đó vào hai trong ba ngày Tết mà sao năm nay mấy ông lương chức mới cầm thấy ông rao sao biểu đều chi, còn bọn Chà-và đòi tiền chỗ mỗi ngày 25 thì kể sự tăng bằng hai, qua đến ngày 28 thì lăng bằng, người buôn bán không trả thì nó lấy đồ và kêu cho bán, bọn da đen nuốn chi cũng đặng, cho nên bọn nầy đi buôn bán chẳng biết kêu nài cùng ai.

Rất mỹ, trong ngày 28 có quan Huyện Nguyễn-đình-Trị ở Thủ dầu-một xuống đi với làng đặng xem xét gồm cho dân buôn bán nhờ, dẫn chợ có ông người buôn bán đều kêu nài về việc tiền chỗ nầy, thứ thứ có bọn bán thịt heo kêu nài hơn hết, lời xí ngày thường thì trả có 0$30, nay đến ngày 25 cho tới 28 trả đến 1$20 quan Huyện mới nói mỗi người buôn bán ngày mai đều trả bằng hai trong ngày thường; như hàng thịt thì trả 0$60 mà tôi đó, Quả nhơn 29 bọn chà và đến trước hết là hàng thịt hết 1$30 nữa là 1$50, bọn bán bịt lên hàng thưa thì có một ông Hương quản nữ và 3 ông hương quản nhỏ xuống, và có ông cò nữa, bọn buôn bán có lòng mừng cho đặng trả theo lời ông Huyện, nào hay ông trả y như lời Chà và định cho bán nội cho Laithieu đều phải trả theo giá của chúng nó. Xin tôi ông Huyện ông xét làm chi? Bọn Chà và rất mạnh tôi chi linh nầy, tệ thay! Buồn thay!..

BẠN HÀNG

NAM-NGHĨA-LỢI
đít Thái-Sơn-Quả

Dentiste

Annam trồng răng

Ngay nhà thương thí Saigon

N° 110 Boulevard Bonnard

ĐÂY LÀ
HÌNH ÔNG THAY

CHÁNH-KIM-TUYỀN

Xin quí vị xin cho kỳ coi là người giả ; coi tướng người lấy tiếng Chánh-kim-Tuyền tiên-sanh người đình Quảng mới sang Nam-Việt có lo xinh cáo cùng chư quí vị khán quan xin nhà giám : tôi có coi bói khoa cùng coi tướng.

Số thì đoán việc nghèo giàu cùng đành lợi phú quí bần tiện.

Chư quí vị muốn biết việc sanh tử họa phước thì xin tạm bước ghé thăm thời vận thì rõ.

Bốc quẻ năng trí kiết hung, không sai không đua nịnh. Tôi cũng có coi thiên văn địa lý khán tướng đình gia.

Tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam lời biện bạch không sai, chẳng hề thêu dệt, tại đây có cái đầu bảng vẽ cái bàn tay bằng vải treo lên mới phải là Chánh-kim-Tuyền.

Rue d'Espagne n° 216 Saigon

Nam-đồng-Hương

Đường Amiral Courbet số 32, Saigon.

Xin quí ông quí bà hạ cố nhà ngủ nầy ở tại chợ mới Saigon, đã đặng quí ông quí bà vừa lòng xưa nay. Phòng thì rộng rãi, sạch sẽ, bởi siêng năng, có phép tắc, và cũng có Garage cho quí khách đỗ xe-hơi.

THE CRYSTAL

水樂安貢西

Tây cống an lạc thủy

Ông! Ông! Ông! rượu gì ông mua nhiều vậy, ôm xách kề kề.

Rượu Lemonade và Soc hớ rượu gì ?

Hiệu nầy thì ngon mà có danh tiếng nấy chục năm nay, nóng đã khỏe và hạp vệ sanh lại thêm mát mẻ. Khi mua phải nhìn cái hiệu nầy chẳng kỳ sẽ mua mà nóng hăng hiệu khác uống sanh bịnh mà không hạp vệ sanh.

Vậy xin chư tôn nhìn cho kỹ cái hiệu khác mà lầm, nóng lắm không khá. Dầu ve có hiệu Crystal Saigon, 81 Bd Bonnard và nút sắc ô, mới thiệt của bổn hiệu. Xin đồng bàn lưu ý kẻo lầm đó giả

The Crystal Aerated Water Factory
81 Bonnard N° 81 — SAIGON.
TÊN CRYSTAL

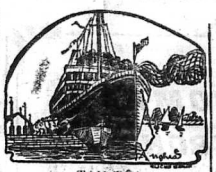

TÀU TỚI

Ở Pháp qua

Chiếc Amazone ngày 23 mars.
Chiếc Chantilly ngày 7 mars.
Chiếc Metzinger ngày 9 mars.

Ở Bắc-kỳ và Trung-kỳ qua

Chiếc Claude Chappe ngày 6 mars.
Chiếc Chantilly ngày 28 mars.

Ở Nhựt và Tàu qua

Chiếc Porthos ngày 28 mars.
Chiec Angkor ngày 4 mars

Ở Xiêm qua

Chiếc G. G. Paul Beau ngày 3 mars

TÀU ĐI

Chạy qua Pháp

Chiếc Porthos ngày 22 mars.
Chiếc Antreasteaux ngày 4 mars.
Chiếc Angkor ngày 7 mars.

Chạy ra Annam và Tonkin

Chiếc Chantilly ngày 12 mars.
Chiếc Claude Chappe ngày 10 mars.

Chạy qua Tàu và Nhựt

Chiếc G. Metzinger ngày 12 mars.
Chiếc Amazone ngày 26 mars.

Chạy qua Xiêm

Chiếc G. G. Paul Beau ngày 6 mars.

NHÀ NGỦ HIỆU

Nam-Châu Khách-Lầu

Số 85 tới 41, đường Amiral Courbet
—SAIGON—

La sơn rất xứng đáng cho quí khách Saigon, Cholon, Gialinh và trong các tỉnh đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rộng, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không hề hao thiếu.

Bồn sốt sắc, để sai khiến lại không tốn thêm.

Chỗ và người quản-lý sẵn lòng tiếp chăng việc mà quí khách cần đến.

Có sẵn garage cho quí khách đỗ xe hơi phòng khi mưa, nắng.

Giá cả tính rất rẻ các nơi.

Một vật tân chế nhứt hảo trong năm 1927

CÁI MÁY XAY LÚA TRỘN CÓ SÀU PHẤN

Máy xứa sức mỗi người dùng được và mỗi người đều có thể mua được!! Có vốn ít, mua máy nầy dùng thì chắc có lợi.

Hãy coi chừng !!

Tiền sửa chẳng quá 6, động trong một năm, trừ ra cao-su mòn, tính ra mỗi ngày hao chừng 0$10 hay là 0$.15.

Sự kết-quả : 100 giạ lúa sạch nếu xây ra thì còn 70 giạ gạo trắng luôn luôn.

Tấm : Trong 100 kilos gạo thì trừ hết 15 kilos tấm. Không máy nào sánh bằng.

Sức mạnh cái máy : Toi đụ : máy 3 mã lực thì chạy mỗi ngày 24 giờ được hai tấn gạo. Không máy nào sánh bằng.

Huê lợi : Cám ra nhiều nhờ có rơm trấn bị xay nát ra bột, cái huê-lợi nầy thì đã mà đập vỏ tiền hơi điền.

Huê-lợi và giá máy xay từ 150 giạ tới 200 giạ trong 24 giờ, giá từ 350 tới 800 đồng.

Muốn xay cho có thường ngày là 4 tấn phòng chừng 200 giạ thì phải mua thứ máy 5 mã-lực. Tiền tốn phí phòng chừng 1.200 đồng. Có đủ moteur.

Bổn hiệu *đương chế tạo* một thứ máy xay dùng ngựa hay là bò, kéo cũng đặng. Mỗi ngày 24 giờ xay được từ 1 tấn tới 2 tấn gạo trắng. Giá từ 400 tới 650 đồng.

Tốn phí mỗi ngày chừng một đồng bạc.

Máy quây tay : Số 1, mỗi giờ xay được 15 kilos gạo. Giá bán tại Saigon, là 35 đồng (không có quạt gió)

Máy quây tay số 2, xay từ 25 tới 30 kilos gạo trắng trong 1 giờ, có quạt gió để lọc cám. Bảo kiết 6 năm, mỗi năm tiền xuất chẳng quá 2 đồng, trừ ra cao-su mòn tính ra mỗi ngày hao lối một cắt.

Giá là 120 đồng.

Có để một cái *máy làm kiểu* cho tọa hàng coi tại đường Mayer, số 45, Saigon. Máy nầy 3 mã lực, cho chạy luôn luôn : ai đi ngang đó đều thấy rõ ; những người muốn sắm máy xay gạo mà không chịu đến 46 coi kiểu mà mua thì lấy làm uổng lắm.

J. BRUNEL
45, rue Mayer 45.— Saigon
Sau dãi thành Tây

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ đề : Nhi-Thiên-Đường, CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THAN HIỆU NHƯ SAU NAY

BẠT ĐỘC DƯỢC CAO !

Thuốc dán nầy dùng để mà trị các chứng bịnh như là : Ung-thư, u-nhọt, ghẻ chốc vì đâm hóa mà sanh ra sài-ghẻ, hoặc bị phong đâm mà sanh các thứ thũng độc, hoặc sưng vú, lở vú, hoặc bị hột xoài hay là nổi hạch, tiện độc ác độc, hoặc bị phong mà thanh độc mà lở loét ra, hoặc bị phong lửa cùng nước sôi, con nít bị thai độc, sài ăn lở đầu, cùng các chứng ngoài khoa lở loét sưng thũng.

Nếu dùng thuốc dán nầy mà dán nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiệp miệng.

Thuốc dán nầy dùng nó hết kỳ ghẻ gì thiệt là bả phát bả trùng công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG : Dùng giấy dầu mà quẹt thuốc dán nầy rồi dán lên mà chỗ u ghẻ, mỗi ngày phải thay 2 lần.

Giá mỗi thớ là ..... 0$40

VẠN ÔNG PHẬT ĐƠN

Của Ông Lương y Vi-tử Sanh ra chế tạo Quảng-đông Quang Đường

Thuốc nầy trị các chứng kể ra sau nầy :

Trị bịnh ăn mửa, bịnh kiết, như đàn đau bụng, bịnh tức ăn đầm đỏ và đầm trắng, tay chơn mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bang giỏ, và đi tiểu đường, hoặc cảm mạo thương hàng, phòng phát lanh, chống mày chống mưa, hoặc bất tỉnh nhơn sự, hễ uống thuốc nầy thì mạnh liền.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Con con nít 12 tuổi mỗi lần uống 1 hoàn ; 7 tuổi sắp lên mỗi lần uống 1 hoàn ; 3 tuổi uống 5 hoàn. 1, 2, tuổi uống 3 hoàn.

Con cái đang nữa có ích lắm :

Như người đi đường xa xuôi kẻ ăn ghẻ đi đường lỡ bịnh, thì hãy ngâm vào hoàn trong miệng trừ đặng các bịnh thêm sự mạnh khỏe trong mình. Các người thường ngày nên dùng thuốc nầy ăn uống để bảo bổ khỏe.

Giá bán	Số 10 lọ 0$40
	Số 1 chai 12 viên 0.10
	Số 1 ống 12 viên 0.20

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

NHI-KHOA

VẠN BỊNH HỒI-XUÂN-ĐƠN

Thuốc nầy rất có tài lạ, chủ trị các chứng bịnh con nít, bất câu là bịnh chi, hễu ăng thuốc nầy thì an nhiên vô sự : hễ bịnh nặng thì uống nhiều, ắt thấy hiệu nghiệm.

Phàm những bịnh cấp mạng kinh phong, nội thương ngoại cảm, thương hàng tả nhiệt, ban chẩn nóng vui ho lên thở dốc, đàm ngăn số mũi, đại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v... Phải dùng thang cứu đang bạc hà mà cho uống với thuốc ; hoặc nhằm nửa đêm, hoặc chế không có thiêm thuốc, thì hòa với nước trà cho uống cũng được, thoản như con nít còn bú, thì hòa với sữa mà cho uống ; hoặc thoa nửa vú mà cho nó bú cũng tốt.

Hoặc đau thát ruột, thương phong sanh ho, ọc sữa, khóc đêm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết máu, thảy đều trị được.

Phàm những con nít tạng phủ còn non, thần khí chưa đủ, nên khiếm điều hòa, thường sanh nhiều chứng. Nếu thì phải lấy một thuốc nầy dán chỗ bụng ngay rốn, rồi lấy một thiệng thuốc đang Phong-thấp-cao của Nhi-thiên-đường mà dán trùm lên trên ; hoặc phải cho uống thêm, thì hết bịnh liền.

Thuốc NHỊ THIÊN ĐƯỜNG VẠN BỊNH HỒI XUÂN-ĐƠN nầy là thuốc bao sấp trong mỗi hộp bao sấp đựng được 5 hột ; con nít mới vài tháng cho uống chừng 1 hột ; mặt hai tuổi cho uống 2 hột ; ba bốn tuổi cho uống 3 hột, từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn hộp là nên hột.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu « ông phật », kẻo lầm đó giả.

GIÁ { Mỗi hộp là ..... 0$10
Mỗi hộp 10 hoàn ... 0. 90

NHI-KHOA CẢNG-CƠ-TÁN

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bịnh của con nít kể sau nầy :

Cảm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, bị đàm ngăn chặn, con mắt lác liền, hoặc trợn trắn cắn răng cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng, mũi tướng khí, trong rượt đau thắc, hơi thở [illegible] đó m và giựt tay giựt chơn, đường đi khắt bón, hoặc miệng mũi lấy máu tay bay khắt nước, ấy là chứng CẤP-KINH-PHONG phải dùng nước trà nóng với thuốc tán nầy.

Còn thoát nóng, thoát lạnh, khi nóng khi lạnh, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khó [illegible] sữa, ăn uống chẳng đặng [illegible] không có nước mắt, đêm [illegible] con mắt không nhắm đường đa [illegible] nằm không tốt, tay chơn lạnh [illegible], rất lắm chẳng bết, ấy là chứng [illegible] kinh phong », phải dùng nước [illegible] trà mà cho uống với thuốc tán [illegible] ấy lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG : Con nít trong tháng tới [illegible] uống mỗi ngày một gói phân [illegible] 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng [illegible] ngày một gói. Từ 4 tuổi sắp lên [illegible] ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 gói. [illegible] con nít ngày thường mình nó [illegible] thì mỗi ngày cho nó uống nhiều [illegible] uống với nước trà thì trừ đặng [illegible] chứng Kinh và mạnh nó trong [illegible]

NHỊ THIÊN ĐƯỜNG TÂY-THI-LỘ

Thuốc nầy hễ nhỏ vào trong nước lạnh chừng 12 giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm thơ dễ thương.

Để dùng mà trị các chứng bịnh nơi mắt, như tăng nhãn, hoặc đa mặt nhắm, kim, cỏ đầu đen làm nhắm ; cứ dùng thuốc nước nầy mà thoa cho thường thì hết.

Phàm nhằm mà muốn cho đa mặt mịn màng thì phải dùng thứ thuốc nước nầy gọi là TRÂN-CHÂU PHẤN của bổn đường mà đổi mặt thì ắt trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ÔNG PHẬT MẬP thì mới khỏi lầm đó giả.

Mỗi ve giá là..... 0$50

PHONG-THẤP CAO-DƯỢC

Thuốc dán nầy hay lắm, để trị các chứng : phong thấp, đau xương, tức ngực, đau bụng, đau lưng, hoặc ai chơn nhức mỏi, v. v.

Bất kỳ là đau chỗ nào, hễ dán đó thì đau đó, công hiệu như thần.

[illegible]

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Xe máy hiệu

THOMANN

course mới sửa biểu lại khéo lắm và rơn màu coi rất đẹp

và xe **STRONG**

mới lại đủ màu, bán theo giá cũ, đồ phụ tùng có đủ thứ, có bán vỏ ruột và courroie hiệu Dunlop cho xe moto. Có bán giây chaîne lớn bản đủ hiệu cho xe moto.

PIERRE BODIN
Cycles
Boulevard Albert 1er n° 181
SAIGON

Photo Nadal

Chụp hình

Thiện nghệ hay chụp chơi

Hãy đến tại **Photo Nadal**, 118-120 đường Catinat, mà lựa, có đủ mọi món đồ quí ngài dùng về việc chụp hình. Kiện và giấy đủ thứ : Lumière, Guilleminot, Greishaber và Crumière.

Có đủ thứ nước thuốc và các đồ phụ tùng trong việc chụp hình.

Hãy viết thơ mà hỏi cuốn sách giá hàng.

Rẻ lắm ! ! Rẻ lắm! !

Nhơn dịp tôi [illegible] bán đồ tập hóa, vậy kể từ ngày nay những món còn lại bán rất rẻ anh em ai muốn mua món nào xin đến mua mau kẻo hết ! ! Nón nỉ nón casque nỉ mền dề may áo quần Tây và đồ chơng trong nhà đủ thứ.

Huỳnh-văn-Nhung

Boulevard Bonnard, nhà lồn ba từng mới cất phía đường Filippini đi lại cảng thứ hai.

Các thứ tiểu-thuyết

Bổn-báo có bán

Của ông Bồ Biểu-Chánh.

« Chúa-tân Kim-qui » trọn bộ 2 cuốn 1$00.

Ái-lâm-Được ? Trọn bộ 2 cuốn 1$00.

Một-chữ-tình, trọn bộ 2 cuốn 0$70.

«Thầy Thôn-Ngôi » một cuốn 0$60

Của ông Nguyễn-chánh-Sắt

Tái mạng Tương-đó, trọn bộ 2 cuốn 0$80

Lòng-người nham-hiểm, trọn bộ 1 cuốn 0$50.

Nghĩa-Hiệp hỷ-duyên trọn bộ 1 cuốn giá 0$50

Của ông Phạm-minh-Kiên

« Vì-nước Hoa-rơi », trọn tích 1 cuốn giá 0$40.

Của M. Trần-thái-Nguyên

Giai-ngẫu Thiên-thành, trọn tích 1 cuốn giá 0.40.

Các thứ tiểu-thuyết trên đây Bổn-báo có bán sỉ và bán lẻ

Đồng-bang có in món chi xin do nơi đó in

HONG-LẠC

mới lập tại Sóctrăng (đường Đại-ngãi) [illegible]

Máy xay lúa

Máy xay lúa rạ gạo trắng chạy bằng máy lửa chụm trấu, máy chạy Mazout và máy chạy điện khí, xay được từ 50 giạ lúa tới 3000 giạ lúa mỗi ngày 24 giờ.

Máy riêng : Xa-gió, quạt 1 tút gạo, bàn sàng vân vân đều có tại hãng

Máy chạy canot và đèn khí chạy bằng dầu Mazout, dầu bôi, dầu kissence xin do nơi

M. Nguyễn-văn-Chức
38 rue Amiral-Courbet, 38 — Saigon

SAIGON—AUTO
TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21 Rue Amiral-Roze 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu (Eau baker) đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho máy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bán mam 765X105 và 820X120. Mới lại đẹo phare hiệu (Grebet) cho xe (Delage và Renault) chói xa được bốn 4 cay số (4 km).

Quí khách ở xa, muốn cần dùng món chi [illegible] viết thơ, hoặc kêu giây thép nói mua là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho quí khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone 442. Adr. Télégr:
TANDI Saigon

Kiến xe hơi và kiến mắt

Hiệu Nguyễn-văn-Hậu, 129 đường d'Espagne, đại lý cho hiệu kiến C. V. tự gọi là kiến nhà Đức cha, có tới nhiều trăm tố kiến xe hơi và kiến mắt, để quí ông tiện dùng mua nhằng, lại có kiến coi xa coi gần nhiều kiểu đẹp và giá rẻ.

Quí ông ở xa hãy viết thơ thương nghị, gởi contre-remboursement, ít hơn hết là một tố. Khi hỏi contre-remboursement, xin gởi phân nửa phần tiền ; người mua bán lại có giá riêng.

A. BÂU.

Thay cũ đổi mới

[illegible] ông [illegible] quán ở [illegible] đường [illegible] đây [illegible] đồng bán [illegible] nhiều cô [illegible] nghề thêm rẻ, nên mua [illegible] sơn của ông tôi đến nay [illegible] lắm vững, cho thấy [illegible] trong [illegible] quí khách.

[illegible] tuyển thêm [illegible] cho [illegible] trong quí khách đến muốn đến [illegible] rằng của chúng tôi hết sẩy ấy chỗ [illegible] phòng cũng ngày xem thành ra [illegible] biết sắp quí khách cho vừa lòng.

Mấy mấy khách sang của chúng tôi biểu là [illegible] Nam thành khách sang 5 đường Colonel Grimaud, số 21 và 23.

2° Nam-trung khách sang, 6 đường A. [illegible] Lorraine số 152 và 154.

3° Nam-bang thành khách [illegible] đường Amiral Roze số 19, 20, đều [illegible] thêm rộng đi sạch sẽ, nghỉ hẳn khỏi phe tiếm lộng [illegible] của quí khách trong lục châu.

Mấy tiệm đều ở gần ga xe lửa Saigon tuyệt khách hàn, chúng tôi sẽ [illegible] tiếp nước cho vừa ý đồng bào.

Ngày [illegible]
[illegible]

Rất nhiều đồ mỹ-nghệ Bắc

DỨC-LỢI

105-109 Rue d'Espagne Saigon
(Kế dinh quan xã Tây)

Bổn tiệm mộng ơn quí vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có hàng lụa hiệu Salon kiểu Tây, Annam, cách cắt rất khéo rất hợp thời trang, tô vẽ theo kiểu kiến rất lạ, tô thờ kiến, tranh kiến bình phuông cẩm chạm rất xảo, tuế kiểu, bàng trác và gỗ.

Đồ thau : Lư chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời, bình hồi và các món bằng đồng đen khảm tàm khi chưng theo salon rất đẹp.

Đồ thêu màu : Tranh, áo gối, nắp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mọng ở tâm lòng hạ cố của quí khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đặt được lằng người khỏi bại tiền tiệm lấy làm cảm ơn quí khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo

PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne Saigon

OPTOSÉE

THUỐC BỔ MÔ BA

(MAUBAR)

Thứ nước rất quí dùng trong xứ nóng [illegible] hiệu bằng **Cola, Coca, Quina, Glycéro-phosphate** và nhiều thứ rượu [illegible] bên Pháp. Có thể làm cho mau điều hòa [illegible] bình dòng lạnh.

Nhưn [illegible] mệt mỏi dùng nó thì công hiệu nghiệm.

CÓ BÁN NƠI

PHÁP-QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

80 nhà 84 tới 94 [illegible] d'Ormay [illegible] SAIGON

Maurice BARBEROUSSE
Pharmacien de 1re classe
Ancien Interne des Hôpitaux de Paris

VẠN-HÒA

48, Rue de Gôcông — CHOLON

(gần nhà máy xay lúa hiệu Thành-Sanh ở cầu Ba Miệng Chợlớn, đi lên phía tay mặt)
Dây thép nói số 102

Hãng VẠN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và [illegible] vải của Bổn-hiệu nhuộm cách khéo léo, tốt và chắc vô cùng.

[illegible] vì năm 1913 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây [illegible] cách nhuộm vải của Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng [illegible] lắm mới đặng. Vải của hiệu VẠN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu [illegible] thường trong tỉnh nhuộm thì sẽ cũng đều có đúng chánh, [illegible] VẠN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có [illegible] mới có đúng chánh đỉnh chánh mà thôi. Việc chế nước thuốc không [illegible] mà lại còn phải giả công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít được thuốc thì vải [illegible] đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phai [illegible]. Bởi thế cho nên vải của hiệu VẠN-HÒA [illegible] tới rách chỗ vải vẫn còn tốt, [illegible] bền bỉ, phai màu hay là mục. Mấy năm [illegible] vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của hiệu [illegible] có kẻ gian ngoa đặt [illegible] Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác [illegible] thứ lợi.

Vải của hiệu VẠN-HÒA có [illegible] chưng có thứ 3 con [illegible] 3 màu, thứ 2 con [illegible] 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ VẠN QUANG-LONG xe lửa. 4 thứ vải thì ai [illegible] đều biết có đã hơn 30 năm nay. Mấy [illegible] kia tuy mới có sau đây chế sự tốt thì cũng [illegible] hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách khi có mua vải xin cũng nghĩ lại cho kỹ. Phàm như mua hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu, nên chi dân vải của Bổn-hiệu bán mắc có mắc hơn nhưng bền lâu sự ước ao quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VẠN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Quí khách có mua vải của hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

[illegible] khách có dịp đi Chợlớn xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn, Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước quí khách. Nếu [illegible] mua vải của Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sẵng lòng gởi thơ ngay cho quí khách muốn.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có chứng tại tòa [illegible] mỗi Saigon M :

1° [illegible] 2° Vạn-Hòa [illegible] 3° Vạn-quân-Long [illegible]
4° [illegible] 5° Vạn-Hòa [illegible] 6° Vạn-Hòa [illegible]

VẠN-HÒA
Chủ nhơn kính đề

TIỂU-THUYẾT 4

NAM-CỰC TINH HUY

HỒI THỨ 3

Nước nguy biến Đinh Công rầu rong mạng.
Chú đuổi xô Bộ Lãnh quyết lập thân.

(Tiếp theo)

Đinh-Điền sợ cha nên không dám khuyên giải, song thấy Bộ-Lãnh ra đi thì thương xót vô cùng bởi vậy vội chạy theo đưa cho Bộ-Lãnh một quẩu gạo với một gói áo quần rồi anh em khóc với nhau mà từ biệt.

Trong xứ ai nghe chuyện Bộ Lãnh còn nhỏ mà đánh móc con mắt Lê-Dực là đứa đã lớn hơn lại mạnh hơn, thì cũng đều ngợi khen kính phục mà ai nghe nói Bộ Lãnh bị chú đuổi ra khỏi nhà thì cũng đều thương xót, bởi vậy Bộ-Lãnh ghé nhà nào họ cũng đều vui lòng cho ở đỡ.

Bộ-Lãnh bơ vơ, nay ở nhà nầy, mai qua nhà khác, nghĩ phận mình không cha không mẹ thì buồn bực vô cùng, ban đêm trằn thốc thức ngủ không an, ban ngày thã linh đình theo rừng núi. Cách vài mươi nghe người ta đồn rằng Kiều-công-Tiễn giết Dương-đế-Nghệ mà đoạt chức Tiết-độ sứ, nên Ngô Thứ-sử Ái-châu chiêu binh mãi mã đặng đánh báo thù, trong ít ngày nữa binh sẽ kéo đi ngang qua Hoa-Lư. Bộ-Lãnh nghe nói như vậy thì trong bụng mừng thầm, bèn tính đến Ngô Thứ-sử mà xin đầu quân đặng lập chút công danh cho đẹp mày nở mặt. Đêm ấy Bộ Lãnh đợi Đinh-Quân ngủ rồi, mới lén về nhà kêu Đinh-Điền ra ngồi mà bày tỏ ý của mình cho Đinh-Điền nghe rồi khuyên Đinh-Điền ở nhà ráng giúp đỡ cho chú để mình lập chút công danh, hứa rằng ngày nào công thành danh toại rồi sẽ về rước chú và em đến cùng chung hưởng vinh hoa phú quí. Đinh-Điền bận biệu không muốn cho Bộ-Lãnh đi. Bộ-Lãnh nói rằng bấy lâu chú còn được giúp mình, chớ không lẽ gì. Đã vậy mà đương lam trai phải vẫy vùng trong bốn biển, nước ly loạn phải giúp nước, có chút tài phải lo lập thân danh, vậy nên chi bằng nhơn dịp nầy mà trổ chí anh hùng, hoặc may trời giúp vận tông môn hẳn đặt. Anh em nói to nhỏ dặn dò với nhau cho tới mặt trời hừng đông gà gáy tưng bừng Bộ Lãnh mới từ biệt xách gói áo quần mà đi.

HỒI THỨ 4

Đinh tráng-sĩ nơi Vân sơn được quơm bầu.
Trần tướng quân dưới cỗ thọ gặp người tài.

Mùa xuân chưa mãn, cây cỏ còn tươi. Lúc tân sáng sương sa mù mịch, phảng phất mưa phùng trên nhành giọt sương hoãn hoãn lá cây xanh dưới đất gió thổi phất phơ đầu ngọn cỏ. Mấy nhà ở dọc theo đường đi, cửa thì đã chống cửa rồi nhóm lửa nấu nước trà khói bay lên ngút-ngút, hồ thì còn yêm-lìm giấc điệp. Đề gà theo trước ngỏ chạy tung hoành đầu trên ngọn tiếng chó sủa van-rầm phía dưới thấy nông phu đương cuốc đất.

Đinh Bộ Lãnh đi một hồi thì ngó ngoái lại một cái, dường như sợ người theo mà cản không cho đi, mà đi lại không đi mau. Khi thì nhìn mé rừng là chỗ xưa nay mình thả trâu ăn, khi thì trông mấy cội lớn là chỗ mình thường hay chơi bời với chúng bạn, lưu lưu luyến luyến dường như gã từ cố lý tri tiếc lòng đau. Ra khỏi xóm xa rồi Bộ Lãnh mở bảng đường rừng mà đi riết lên Đại-Vân sơn, bởi vì đường Ái-châu ra Đại-La-thành đi ngang qua chơn núi nầy nên tính lên đó mà đón, chắc sẽ gặp binh của Ngô Thứ-sử.

Mặt trời đã xế bóng, Bộ-Lãnh lên mới tới Đại-vân-sơn, đứng ngó thì tứ bề chót-chót núi non, sau trước bịt bùng rừng hụt, Anh ta thơ thẩn một mình, chơn đã mỏi, mà bụng lại đói, nên vào rừng kiếm trái cây mà ăn. Đến chiều gặp một ông tiều phu, đầu bạc hoa râm, ở trong rừng gánh củi đi ra. Bộ-Lãnh hỏi thăm rằng :

Thưa ông, chẳng nghe nói quan Thứ-sử Ái-châu cử đại binh ra Đại-La-thành mà đánh Kiều-công-Tiễn, chẳng biết ông có thấy binh đi ngang qua cửa ấp nầy rồi hay chưa vậy ông ?

— Chưa ; tôi cũng có nghe nói như vậy, mà chưa thấy binh đi ngang qua đây. Tráng sĩ hỏi thăm chi vậy ?

— Chẳng gì ấu chi ông, tôi muốn theo đầu quân nên chẳng nệ đường xa, quyết đến đây đón Ngô Thứ-sử mà xin làm nha trảo.

Tiều-phu nghe nói mấy lời liền để gánh củi xuống đất, đứng ngó Bộ-Lãnh một hồi rồi nói rằng :

— Phải, phải lắm. Đời luy loạn phận làm trai phải lấy kiếm cung làm sự nghiệp. Tráng sĩ còn nhỏ mà lập chí như vậy lão kể ưu lắm đó. Lão xem tướng tráng-sĩ không phải ngườ lầm thường, tuy đường công danh có muộn mặt chút, nhưng mà hễ thành công rồi thì ở trên đầu thiên hạ, chớ không nhượng ai đâu. Nay tình cờ mà gặp nhau đây, lão chẳng biết lấy chi mà tặng nhau, vậy lão xin dưng đỡ cho tráng-sĩ mỗi gói cơm nầy, sợ ngày sau tráng-sĩ thành công thì lão không còn ở dương trần mà cung hạ.

Tiều-phu nói dứt lời liền mở gánh lấy gói cơm mà trao cho Bộ Lãnh. Bộ-Lãnh nghe lời khen ngợi thì đã khoái chí thoả lòng, mà lúc đói lại được cơm thì càng mừng rỡ hơn nữa, bởi vậy cho nên đưa tay họ lấnh gói cơm, m ệng thì cảm tạ tấu lia rối hồi tiều-phu quả quán ở đâu, danh tánh là chi đặng ngày sau có đến cơn đáp ngãi. Tiều-phu khoát tay lắc đầu mà nói rằng :

« Tôi là Ngô-châu-Bạch, mà tráng-sĩ hỏi làm gì ? Tôi đã nói ngày sao tráng-sĩ thành công thì tôi đã chết rồi, còn ở đâu mà đền ơn, nên phòng hỏi ? » Tiều-phu nói mấy lời rồi từ biệt gánh củi mà đi.

Đinh Bộ Lãnh thấy dựa bên đường có một hòn đá lớn, phía trên bằng trang như bộ ván, còn chung quanh cây mọc giao nhành che phủ kín mích, bèn lấy lên đó mở gói cơm ra ăn, rồi nằm ngửa ngửa. Bởi đi gần trót ngày mệt mỏi, nên vừa nằm xuống thì ngủ ngáy kỉ kỉ trời tới bao giờ không hay, mà tuổi đủ bên mình cũng không sợ Chúa biết ngủ được mấy canh, song hứng ngủ đã tỉnh rồi dậy ngồi ngó quanh quất thì ở bề rừng núi tối đen, xa xa lại nghe tiếng cọp rền in ỏi. Bộ-Lãnh nghĩ thầm rằng mình có hai tay không chống không có khí giới chi hết thoắn gặp ác thú hành hung thì lấy chi mà chống cự. Đương nghĩ như vậy bỗng thấy mé bên kia đường có hai đốm sáng dương như hai ngọn đèn đỏ lòm. Anh ta chẳng biết là vật chi, nên ngồi ngó chừng hoài. Cách một hồi nghe tiếng cọp rền tại chỗ ấy, rồi thấy dang nhảy vô rừng mà chạy. Anh ta khỏi gần ngủ nữa, cứ ngồi khoanh tay mà ngó chừng tự phía hoài.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Ai là người xài đúng thì
cũng nên mua một cái xe

FASTO

9 MÃ-LỰC

HUE-MỸ -:- RỘNG RÃI

Hãng Garage Indochinois
Góc đường Lefèbvre et Gugnemer - SAIGON

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NÔT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị điền diền, ao vi nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.

Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đáng một kiểu rất tiện dụng cho các người

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nôt và máy máo khác

Giới cho không những kiểu, bản vẽ, hình giảng, vân vân... không buộc phải mua

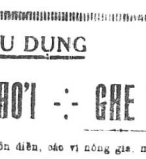

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES
DE NAVIGATION AUTOMOBILE
460 Rue Paul, Blanchy

A. DENHOLM

N° 41 rue Chaignoeau -:- SAIGON

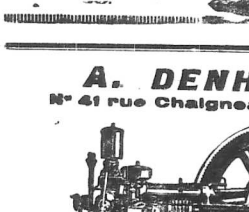

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.

Đã ráp hơn 30 cái máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền vững tốt của máy móc — Nguyên giám [illegible] — Bố [illegible] — Bố thay đi

Dây trần Emerie vân vân... Máy [illegible]

Trần-Kiêm-Tiến

ở đường Jaccarèo số 68 Cholon

Trần-kiêm-Tiến tiên sanh người tỉnh Quảng Đông kính cho quí ông, quí bà đặng rõ: vì có coi bói cũng coi tướng, đoán biết việc giàu nghèo, số mạng, danh phận chẳng có lợi đua nịnh.

Nếu quí ông, quí bà muốn biết các việc [illegible] thì xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ.

Hãy nhìn cho kỹ cái đầu hình trăm tuổi và cái bàn tay treo ở trước cửa thì mới phải là Trần-kiêm-Tiến.

TRAN-KIEM-TIEN
Kính mời

Nouvelle Pâtisserie et Salon de Thé
N. 31 Rue Sabourain SAIGON

LỜI RAO CẦN KIẾP

Xin quí khách lưu ý tiệm bánh tây ở đường Lagrandiere số 167 khi trước cửa tôi nay tôi sang lại cho khách-trú giúp việc cho tôi hai trước tiệm bây giờ tiệm của tôi ở đường Sabourain số 31 bên chợ mới Saigon tiệm Nouvelle Pâtisserie có salle de thé, làm bánh thiệt khéo và ngon hơn xưa chỗ, là vì tôi có giúp việc cho mấy tiệm Langsa trên 12 năm nên mới đặng thiện nghệ như vậy đánh làm để thử bánh lớn nhỏ đúng chỉ có điểm tiệc. Và có bánh mặn và bánh ngọt bán thường ngày, mỗi sớm mai đều có bán đồ điểm tâm. Và thứ ba thứ năm sẽ hãy chúng chợt có bánhombre glacée từ 2 giờ đi 10 giờ tối.

Chủ-nhơn
NGUYỄN-VĂN-ĐẠC

Bà may-mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ, tại đường Amiral Courbet, số 48, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-Châu Khách-Lầu, có tiệm may Đoàn-anh-Tạo, may y-phục Tây Nam đều theo kiểu thời.

May đã mau mà lại khéo, chắc, tốt, mà lại rẻ, xin mời quí ông quí bà đến gót tới tiệm tôi mà thử mới thấy rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

KÍNH CÁO

Bổn năm năm trường tôi đã đặng biết bao thân chủ vui lòng về phận sự của tôi đã làm tôi cũng còn ở tại đường Passage Bourdais n° 53 (Chùa Quang - Thành ngô qua). Tôi chuyên rõng nghề coi tướng mạng người, coi quẻ việc và đặng xem, của ông thầy Đốc-ở Cầngiộc (Cholon) mà mọi người đến đã nghe danh đó, nay người đã mắng phần, nên tôi nói ngắn lại, mà lại làm thuốc nữa. Tôi coi tướng mạng người, và coi quẻ lấy làm chắc chắn, kết luận dám định, hư thiệt bài nay chẳng giấu. Vậy xin quí ông quí bà, quí thầy và quí cô khi có việc đến gót đến tôi, tôi lấy làm thâm cảm.

Xin nhớ rằng: từ 6 giờ sớm mai tới 4 giờ chiều thì tôi ở tại nhà và từ 5 giờ tới 10 giờ tối thì tôi đang xem tại [illegible] Bà-Đen chợ mới (Saigon). Nếu mời xin tặng chư thân hữ

« Tân-xuân cung hỉ
Bá-Hữu-Đường »

NGÔ-NHAN-TIÊN
42, Passage-Bourdais
Saigon

Chẳng nhân vai!
Không hếch cổ!

Quí vị muốn mặc quần áo Tây và đóng giầy cho tề chỉnh thì đến tiệm:

Phuc-Duyên
TAILLEUR - TONKINOIS
163, rue Catinat, 163

Là một tiệm may rất kỹ lưỡng từ đường kim, mối chỉ đúng đến cổ cũng như hai mới may; chẳng hề nhăn vai, hếch cổ. Lại có đóng giầy và sửa giầy, làm nón và sửa nón.

Trung-Nam-Bắc tợ một nhà! Xin quí vị giúp chúng tôi được vinh đặt, để đưa chen cùng khách ngoại-hàng trong cuộc thương-trường, giữ vững quyền lợi cho xứ mình. Chúng tôi rất thâm tạ.

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM
Đường Pellerin
môn bài số 142 144,
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy móc: tủ sắt, máy đánh chữ và máy coi đồ hiệu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất khéo lắm.

Sửa súng và đủ các thứ khí-giới.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao bàn cái kéo và dao cạo vân vân, dùng máy điện đổi mài thiệt bén. — Soudure-Autogène.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tâm thường và đúng chữ

RÈN CHƯƠNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUỆ VEN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và hàng rào sắt, đủ kiểu rào mắt.

Làm kiểu huê mỹ và tâm thường.

Ống khóa và chìa khóa tiệt chắc.

Có làm đồ thâu lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe hơi xe máy-hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh

Công việc làm [illegible] mau và tốt [illegible]

PHOTO
THUAN-KY
Propriétaire Tạ-văn-Cần
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-kỳ à Bordeaux (France)
N° 7 Quai de l'Inspection Vinhlong

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà được rõ. Nhơn vì bổn hiệu trước đã số chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lời kiểm-thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ.

Nếu quí ông quí bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình cũ đến bổn hiệu và chỉ rõ ý muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác, thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Bổn hiệu dùng với theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện

Sau đây quí khách muốn hỏi và công việc làm đều chỉ, xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm tiếp tiếp.

THUẬN KỲ kính cáo

J. B. LOUVET

Cuộc đua vô địch Nam-kỳ
100 ngàn thước
Hãng Au "Sportif Français"
135 Rue d'Espagne

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người:

Hạng 5: M. Lakermance cỡi xe J. B. LOUVET
6: M. Thông id
21: M. Mô A.S.F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy

Có bán tại hãng:

Au Sportif Français
135, Rue d'Espagne
SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây cũng có bán xe máy hiệu

Eidée và A. S. F.

và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu:

BERGOUGNAN

Bán sỉ và bán lẻ — Đồ đã tốt mà lại rẻ

MAGASIN DE SOIERIES
AU PRINTEMPS COCHINCHINOIS
NAM-XUAN
80, Boulevard Charner — Saigon

Bổn-hiệu chuyên rõng một món hàng lụa và mua bán chắc-chắn, thật thà, nên quí ông, quí bà chiếu cố tới lui vui vẻ, chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Từ đây đến Tết, mỗi kỳ tàu Bổn-hiệu sẽ tiếp đặng nhiều hàng mới, bông lạ, trông cây quí ông, quí bà sẽ vui lòng chọn lựa, nào là hàng tây, hàng ta, hàng Âu, hàng Huế-kỳ, hàng Nhựt-bổn, vân vân...

Bổn-hiệu bán sỉ và lẻ các thứ hàng, lụa lãnh đen, lãnh trắng, satin đủ thứ màu, dệt rõng ở Thượng hải của nhà dệt ông Lê-phát-Vinh Châukho Hàng nầy đã chắc, tốt không đỡ lòng cũng không phải màu, vì gởi nhuộm bên Pháp-quốc.

Lại từ đây bổn hiệu cũng trữ các thứ sách và thông của nhà in Qui-nhơn, viện bể cho quí ông, quí bà Namkỳ muốn mua khỏi viết thơ chờ đợi.

Kính mời Quí ông, Quí bà đến viếng, Bổn-hiệu sẵn lòng tiếp rước.

Nay kính,
Au Printemps Cochinchinois "NAM-XUAN"
80, Boulevard Charner — Saigon

Đến sáng Bộ-Lãnh leo xuống thạch bàn, rồi đi lần lại chỗ cọp ngồi hồi hôm đó mà coi thì thấy dấu chơn cọp còn rõ rán, mà trên một hòn đá nhỏ lại có một cây gươm rất đẹp.

Bộ-Lãnh cầm cây gươm lên quá coi thì thấy cán gươm có đề hàn chữ « Thanh long bửu kiếm », rút vỏ ra thì thấy lưỡi gươm sáng ngời dường như thuở nay chưa ai rờ tay tới vậy. Anh ta cầm sâm sơi một hồi rồi xách trở lại thạch bàn ngồi mà suy nghĩ chẳng non cao rừng rậm ai đến đây làm gì, mà cây gươm tốt như vầy sao lại bỏ đó? hay là ta xuất thân ứng nghĩa thành thân mưu giúp cho ta kiến công lập nghiệp, nên sai chúa sơn lâm đem gươm bán đến mà cho ta chăng? Anh ta suy nghĩ như vậy rồi rút gươm ra mà múa, nhảy tới thối lui, trăng qua xây lại, bỗ như hùm ngồi phụng đáp, còn lưỡi gươm thì có vẻ yên mặt trời chớp nhân dường sao xạt quanh mình.

Bộ-Lãnh đương múa gươm, bỗng nghe xa xa có tiếng trống dồng ba, nghĩ là binh của Ngô-Thứ-sử gần đến, liền ngửa tay lại rồi leo lên cây mà dòm. Bởi cây cao rừng rậm nên dòm không thấy chi hết, coi nghe tiếng trống dồng lo in mà thôi. Anh ta lấy đặt leo xuống đeo gươm vào lưng, ẩy ôm hành-lý rồi ra đứng dựa bên đường mà chờ. Cách chẳng bao lâu hiệp quân có một đạo binh đi tới. Bộ-Lãnh bỗn thân biết là binh Ái-châu thì mừng rỡ vô cùng, liền cầy quân chưa gươm với tướng-soái đặng cho mình nhập ngũ.

Hai tướng tiền-phuông là Lữ-Đường với Nguyễn-Siêu nghe báo có người đón xin đầu quân, liền dạy dắc lại xem thấy Bộ-Lãnh còn nhỏ tuổi có hơi khinh thị Lữ-Đường tánh hão thắng vùng hỏi rằng: « Mi còn nhỏ quá đánh giặc sao được? Cho mi theo thì tốn cơm, chớ có ích gì. Mà mi đã có lòng muốn đầu quân, không lẽ ta không nạp dụng. Vậy thôi mi cứ đi theo ». Bộ-Lãnh tức khí quyết chí đầu quân thì trong trí thầm tưởng rằng mình tuy nhỏ tuổi mà võ nghệ ao cường, nếu mình nhập nơi ấn đặng làm quan lớn; nay nghe mấy lời như vậy thì sái với trí tưởng của mình rất xa, bởi vậy đi theo vòng binh mà trong lòng không vui chút nào hết. Ngày đi đêm nghỉ binh đi tới mùng 10 tháng hai mới đến đất Đăng-châu. (1)

(1) Đăng-châu ở trong địa-phận tỉnh Hưng-Yên (Bắc-kỳ) bây giờ.

Nói về Trần-Lâm trấn Bố-hải-Khẩu, khi nghe tin Kiều-công-Tiện thích tự Đương điền-Nghệ mà đoạt chức Tiết-độ sứ thì lấy làm bất bình, nhưng vì sức yếu thế cô nên không dám tỏ hiện việc bất bình lòng. Cách ít ngày sau, tiếp được thơ của Ngô-Quyền khuyên hãy làm binh giúp sức, thì anh ta lấy làm mừng rỡ tính tom cớp binh thuyền để giúp Ngô-Quyền mà trừ khử bọ Kiều. Nếu mà tới lại anh ta nằm tính trở nên binh đem binh giúp với Ngô-Quyền đặng thắng đẹp đăng họ Kiều được thì chẳng nói làm chi, thoản như gặp độ chẳng may Ngô-Quyền thất bại, thì mình đã tốn tướng hao binh mà sợ Kiều-công-Tiện hòn lây thì e mình khó mà giữ Bố-hải-khẩu được. Vả quan trấn Đăng-châu là Phạm-bạch-Hổ anh hùng khẩn khái mà lại có tình giao hảo với mình vậy thì mình nên độ ý anh ta, nếu anh ta chịu hiệp với mình, mà giúp Ngô-Quyền, thì đâu thành hay là bại mình cũng không khỏi lo thiệt hại.

Trần-Lâm nghĩ như vậy, nên sáng bữa sau viết thơ rồi sai quân đem qua cho Phạm-bạch-Hổ mà hỏi coi có không hiệp binh với mình đặng giúp Ngô-Quyền hay không. Phạm-bạch-Hổ tuổi vừa mới 30 tánh khí nóng nảy, đã có ý muốn đánh Kiều-công-Tiện mà báo thù cho họ Dương bởi vậy được thơ của Trần-Lâm kêu Ngô-Quyền kỉ hội binh báo thù thì mừng rỡ vô cùng, liền viết thơ trả lời, khuyên Trần-Lâm đem hết thảy quân Bố-hải-Khẩu lên Đăng-châu đồng hiệp với binh của mình mà cho Ngô-Quyền.

Trần-Lâm được lời của Bạch-Hổ rồi mới quyết định việc giấu binh trên thủy-điện sai người vào Ái-châu cho Ngô-Quyền hay rằng mình sẽ đem binh qua Đăng-châu mà đón, còn nhứt điện thân gởi quân sĩ kể được một ngàn với 30 chiếc thuyền rồi kéo qua Đăng-châu.

Khi đại binh của Ngô-Thứ-sử vừa đến đất Đăng-châu, thì Trần-Lâm với Phạm-bạch-Hổ vội vàng ra rón đường mà nghênh tiếp. Ngô-Thứ-sử thấy hai tướng gần lòng giúp sức thì chẳng xiết nỗi mừng, bởi vậy lấy lời diệu ngọt mà an-ủi hai tướng rồi truyền lịnh au đình hạ trại cho quân sĩ nghỉ ngơi. Phạm-bạch-Hổ mời Ngô-Thứ-sử cùng các tướng vào trướng của mình rồi đặt bày đồ tiệc mà đãi rất trọng. Trước khi nhập tiệc thì Ngô-Thứ-sử hỏi Phạm-bạch-Hổ rằng: « Tướng quân trấn thủ xứ nầy, cách Đạo-La-thành chẳng bao xa. Vậy chớ tướng quân có nghe tin tức của bọn Kiều-công-Tiện thế nào hay chăng? »

Bạch-Hổ đáp rằng: « Thưa thượng quan, từ ngày tôi hay tin cha cọp Kiều-công-Tiện phân loạn thì tôi có sai người dọ hai ba lần. Chúng nó biết trước bề nào thượng-quan cũng khởi binh báo thù, bởi vậy cho nên chúng nó mộ quân tuyển tướng quyết chống cự với thượng-quan. Tuy vậy mà tôi không lo, bởi vì cha con Kiều-công-Tiện trí lực bao nhiêu bổ binh ta đến thì chúng nó phải bỏ mình chịu tội. Tôi có lo một đều là lo nó sẩu cửa với Nam Hải-Hoàng-đế, bởi vì nếu Lưu-Cung mà giúp với chúng nó thì ta khó mà thắng được. »

— Tướng quân liệu như vậy thì hiệp ý ta lắm. Ta cũng sợ Lưu-Cung nhơn dịp nầy, dẫ đạn ứng tiếp họ Kiều mà thân đoạt Giao-Châu, bởi vậy ta đã có viết thơ mà dặn Dương-Lợi ở Lục-châu phải đề phòng, giữ gìn đề quân Tàu xâm lăng biên giới có tướng quân có nghe Đỗ-cảnh-Thạc bây giờ ở đâu hay không?

— Thưa thượng-quan, tôi nghe Đỗ-cảnh-Thạc bây giờ đương đón trú tại Đỗ-động giang, người có ý muốn cử binh báo thù, nhưng vì sức yếu thế cô nên chưa dám dấy động. Nếu thượng quan tấu binh đến thành Đại-La mà đánh họ Kiều thì chắc Cảnh-Thạc sẽ dẫn binh tiếp ứng.

Ngô-Thứ-sử nghe hết đầu đuôi mọi việc thì có ý mừng thầm, mà nghe Phạm-bạch-Hổ với Trần-Lâm mời tướng giúp được một ngàn binh thì lại càng mừng hơn nữa. Ngô-Thứ-sử định đóng binh cho tướng sĩ nghỉ 5 ngày, đợi đến ngày rằm sẽ tấu binh. Chuyện vãn một hồi rồi Bạch-Hổ mời mời các tướng nhập tiệc. Ăn uống vui say cho đến tối mới từ biệt nhau, ai về dinh trại nấy mà nghỉ.

(Còn nữa)

Lời Rao

Hãy đến École Dactylographie
PHẠM VAN VINH
14, Rue Legrand de la Liraye
(Dakao) SAIGON

mà học ba tháng sẽ trở nên [illegible] và mau có chỗ [illegible] gấp.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

AJINOMOTO

là một thứ bột dùng mà ba, của ông Quan Lan Tô y IKEDA đã hết lòng khó nhọc bao chế ra, rất hữu hiệu.

AJINOMOTO làm bằng bột lúa mỳ, người ta dùng thứ bột nầy để vào trong các món đồ ăn: Nhứt là đồ ăn của Khách-Trú, cũng là đồ ăn của người Âu-Châu ăn vào tức thời sẽ có mùi thơm tho điệu đàn lắm. Nó chẳng bao nhiêu tiền, mà làm cho trong các vật nấu nướng phải nào ngon ngọt.

Thứ AJINOMOTO nầy đã có bán khắp cả các Nhà-hàng trong Cholon và ngoài Saigon.

Bột ấy có bảy thứ bằng giấy và bằng hộp sắt tây ra sau nầy:

Thứ ưa nhứt:
— nhãn xe lửa
— xe lửa
— hộp bằng sắt nhỏ
— hộp bằng sắt lớn
— hộp sắt lớn.
Vì thứ ưa hơn hết vậy.

ĐẠI-LÝ
VINSOI BUSSAN KAISHA Lte
44 quai de Belgique
SAIGON

BOLINDER'S

Máy chạy bằng dầu đặt để dùng trong các công nghệ và dùng ở dưới tàu đi biển từ 6 đến 600 ngựa

Dùng để vào máy bơm nước

Đã có nhiều cái giấy báo-kiết ở xứ Đông-pháp cho Xưa nay đã từng có danh tiếng lắm

Hỏi mua tại: **M. JACOTOT**, Nhà hàng Continental

—: SAIGON :—

Tiệm ban trà Tàu

Trần-khoan-Ký

số 67 đường Mytho

Kính cùng quí ông quí bà lục châu chư quân-tử rõ: Bổn-hiệu lâu nay chuyên công nghề bán trà. Lên núi Vô-di chọn được nhiều thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khát. Xin kể những hiệu sau đây: **Tương hặc liên tam, cái địa cửu, thiết quan âm, hương hoàn trà, Liên hương trà và Trung-quốc kỳ chưởng.** Xin quí ông quí bà dùng thử thì biết và xin nhìn kỹ cái nhãn kẻo lầm đồ giả, chúng tôi cũng gởi hàng theo cách lánh hóa giao ngân. Lục châu quí vị nào có cần dùng gởi thơ chúng tôi sẽ gởi hàng liền.

TRẦN-KHOAN-KY kính cáo

Quảng cáo Đồng-bang

Rạp hát Casino của ông Hội đồng Ninh ở tại Mytho đã bán đứt lại cho tôi kể từ ngày 18 Décembre 1926. Vậy quí vị ai muốn mướn xin do nơi Bổn-hiệu.

NGUYEN-MINH-NGOC
Cholon à Mytho

LỜI RAO

Nguyễn con của tôi là Nguyễn-văn-Vinh, 23 tuổi, đã bỏ nhà tôi mà đi nhiều lần. Vậy nên tôi từ rồ. Tôi xin bà con, thân bằng cùng tôi đừng cho nó mượn tiền. Vì tôi chẳng kể trả nợ cho nó nữa.

NGUYỄN-VĂN-VIÊN
Điền-chủ, à Phong hòa (Cần-thơ)

Ruộng muốn bán

42 mẫu ruộng thiệt tốt, cách Saigon chừng 6 ngày đường, cho mướn mỗi năm được 1.400 giạ lúa, và lúa ruộng phải chở tới nhà cho chủ.

Ai muốn mua xin do nơi báo-quán *La Tribune Indochinoise*.

Lời cảm tạ

Quí ông quí bà, kể từ ngày tôi mua cái nhà hàng CUU LONG-GIANG mà làm chủ đến nay, cũng nhờ ơn quí khách có lòng chiếu cố thương tưởng đến tôi mới đặng thạnh vượng phát đạt, nhờ vậy nay tôi mới lập thêm được một cái ANNEXE tại đường Sabourain (đường ngan chợ mới Saigon), cả thảy có mười căn phòng ngủ, dưới đất có, trên lầu có thật mát mẻ không ngần và có chỗ để xe hơi lại tiện hơn nữa.

Còn nhà hàng tôi thường ngày đều có đổi món ăn lạ luôn luôn, nấu ăn Hải-Nam tiếng nghệ trước có nấu cho quan Toàn-quyền.

Quí khách mỗi khi có tiệc chơi xa gần tôi cũng lãnh đặng, lại tính giá rẻ hơn các nơi cho vừa lòng quí khách, và tại nhà hàng tôi từ nầy về sau đều có đờn ca mỗi bửa chiều thứ bảy luôn.

Kính tri ân
Chủ-nhơn
NGUYEN-PHONG-CANH

Bức thơ

ngỏ cùng quan Phủ Trương

Bổn báo tiếp được bài sau nầy, sự thưa bày thiệt thế nào, song thiết nghĩ có quan-hệ đến phong-hóa nên xin đăng báo để công-đồng lãm:

Kính quan phủ Trương đại-nhơn:

Tôi hết lòng thành kính xin đương thơ nầy cho quan Phủ Trương đại-nhơn, cầu xin thẩm xét.

Bẩm quan lớn Trương đại-nhơn: Tôi là vợ Tạ-văn-Vi, ở đường Duranton, tục kêu đường đất đỏ, cầu chúc ông bà, khương ninh trường thọ, tôi hết lòng thảm não, xin bẩm ông bà rõ biết, tôi có hay rằng ông bà định hôn cho lịnh ái nữ là cô H. phối hiệp lương duyên cùng thầy Đoàn-văn-Vi dit Tạ-văn-Vi, làm việc hãng bưôi Denis Frères người ấy là con phần hồn của vợ chồng M. Đ. danh gia nghiệp chủ ở Cầukho.

Bẩm ông bà, thầy Tạ-văn-Vi nói rằng đây là chồng của con, ở với nhau hơn hai năm, có một đứa con, nay tôi còn mang thai nghén, vì chồng con lúc trước là người ngoại, con không rõ biết rằng trộm lịnh tư tình kết duyên tơ tóc, dấu con đi bể, mẹ tôi và bà con thân thích hay, không nhình đến tôi nữa, lở bể, con phải theo về ở với nhau, tôi có khuyên chồng tôi phải theo đạo, đặng tính việc phân linh hồn học kinh, nhơn đây, chồng tôi bằng lòng, tay cầm phép rửa tội, và xuất trắng rồi; bỏ dầu rửa tội là M. Đ. và bỏ xức trắng là M. Tu, hai bổ cùng ở Cầukho. Chồng con cũng đủ các phép đạo con rất vui mừng, cho ngày lạm phép giao, và hôn thơ, gia thất, kế gặp dịp chẳng may, bà già chồng con mắc việc hoạn nạn nên vợ chồng tôi điền trì quá ra bể trễ, từ chồng con chưa phép rửa tội rồi hay sớm viếng tôi thăm vì bổ tôi, con tôi mắc con dại đu đẩm nên không đến vì bổ tôi cho thường. Một mình chồng tôi vắng lai thủ tạc tôi thấy vậy có lòng mừng, vì vì bổ tôi là người đạo đức, chẳng sao cũng dùm bọc mà lo phần hồn cho vợ chồng tôi đặng lẽ phép hôn phối.

Nào ngờ bổ của chồng tôi đó là M. Đ. đã làm mai cho chồng tôi là Tạ-văn-Vi, cho con gái quan lớn, cả lạm tử rao, hai họ Chưôi và Chợ-lớn, tôi hay vậy, rồi trầu rượu đến lạy vì bổ tôi, mà tôi thì ở trước sau tự sự, và có thưa với bổ xức trắng, là M. Th. tôi đã biết trước rồi, lại tôi cũng có đến Cha sở Cầukho mà thưa Cha hay, vì sự công bình Cha ngưng lại không rao nữa.

Còn vì bổ tôi là M. Đ. nói rằng không biết tôi, vì Tạ-văn-Vi nói rằng: không có vợ; nên đã làm mai cho lịnh ái, là con gái quan lớn, cả lạm hôn thơ, giá thú rồi. Nói rằng tôi có lấy Tạ-văn-Vi, có con, mà không hôn thơ giá thú, thì cũng như không; vì tôi nói như vậy cũng phải, theo phần đời; còn phần đạo, linh hồn là trọng, dầu ai sa ngã thế nào, mà biết ăn năng, tự hối, chưa cũng nhình tha tội. Lại tôi việc đã lỡ rồi, thôi cũ cho tôi năm bảy chục đồng, ăn mà sanh đẻ, để cho Tạ-văn-Vi kiếm ự giàu có ngày sau nó không lỗ, như vậy tôi lấy làm cảm đến quá, vì ở đời phu thê là đạo trọng, thứ dạ phu thê, bà dạ ân, lại con bà có đạo, linh hồn là trọng hơn, thà lìa thất, chẳng thà lìa sống.

Tôi cũng trách chồng tôi là thầy Tạ-văn-Vi thay con thì hàng vì lẽ thu nhà có lợi chưôi, tỏ ân tâm, trả, thất thì vì cả đời thì có, bổ đăng (tham phú phụ bần) nếu như người mỹ nữ, trăm năm nào rồi trí cơ, cũng đành phụng nước miệng. « Tiền xa kỳ phú, hậu xa đái chi ». Than ôi! vì bổ tôi xử theo luật kim tiền, buộc tôi phải để chồng đi cưới vợ sắc cho có tiền, chẳng thà đôn gánh lẻo vai, chồng tôi, tôi giữ kỉ lòng nhường thế ấy, sự học tiền làm trọng hơn phần linh hồn, tôi kỉ lòng phục.

Đến đây thì lại: việc nầy Cha đã hay rồi thì chẳng tôi thể về ở lại với tôi như thường, cách một tuần sau chồng tôi bắn biết cô đạt dùng trong phố, tôi có hỏi, thì chồng tôi nói, bắn tiết về ở với vì bổ, cặp lo việc cưới tôi cho xong, lại nói vì vì vậy đã thiếu bạc của Mr. Đ. 500$ đã tính cho xong đặng kiếm bạc mà trả lại cho vì bổ rồi hãy rước cũng thở lại cùng tôi, lại bền tôi hỏi thì vì bổ thì nói: đặt vì bổ tôi, thì cho tôi 50$! Than ôi! vì bổ tôi cũng xử cho tôi bao tiền, tôi kỉ lòng bằng lòng nay chồng ở, cũng xử y như vậy, xử như vậy con nhà có đạo phần linh hồn biết bỏ vào câu: bắm quan lớn xét theo phép đạo, vì bổ lo phần hôn chớ có đâu gồm lo phần xác. Bẩm ông, bà, tôi e ông bà lầm, nghe lời ông mai bào chước, ông mai lại một ý cũng tưởng gia đình. « Trí giả thiên lự tất hữu nhứt thất ngu giả thiên lự tất hữu nhứt đắc ». Theo phẩm giá lịnh ái ở con của ông bà, là kim chi ngọc đẹp, nhân vàng lá ngọc, con lẫu thiếu chi là khoa hữu học, kim bản đã danh, làm việc thượng-tư, phó soái, ông bà gả cho xương đôi vừa lứa, gả làm chi cho đứa có vợ, có con, như vậy mất phẩm giá nhiều lắm — Bẩm quan lớn, xin xét lại cho tôi nhờ: tôi cũng như con quan lớn, thân phận liễu bồ chẳng may tay đã nhúng ô âm; lầm mưu Hải-Yến, cũng vì Đỗ-Cẩm âm mưu; tôi mà để thơ nầy vào thực tình thì là sự bất đắc dĩ tôi có kính gởi quan lớn hai cái thơ sự e kỉ ông thấu tay quan lớn, nên con phải để vào thực trình xin quan lớn hỉ xả cho con, dầu quan lớn bắt dung đem con đến pháp trường con cũng cam phận bạc, thà như vậy khỏi người dị nghị ngày sau. Bẩm lạy quan lớn xin xét lại con nhờ, quan lớn làm quan cũ hực, xa thấy rộng nghe, khơn tâm khâm phục, xin tiên trí kỳ gia, được như vậy mới danh bất hư truyền xin quan lớn thẩm xét.

Nay kính
HUỲNH-THỊ-TRỌNG

Hài-đàm

Mấy hay tao?

Có nội vị tiểu thư kia, nhà giàu có sang trí hóa văn lù cù, mới cưới vợ được vài tháng. Tình đang mặn nồng, to tình ngày đêm bằng keo sơn khít, thình lình có cây thép cha vợ cho hay rằng mẹ vợ đau nặng biểu vợ phải về lập tức.

Cực chẳng đã vì tình mẫu tử nên cô gái ấy phải rút mối tình mà lên đường, song le nàng rất tiếc vì phải cách người chồng yêu dấu của nàng đã từng đối đãi với nàng nhiều cách đáng yêu thương, khiến cho nàng ngày đêm bằng mảo mê, mê mẩn. Còn đi thôi, nói chi gã thanh niên buồn thôi là buồn, mặt không bằng hai ngón tay treo, một phút vắn vợ nhà là một phút thảm sầu quặn đau.

Bóng thiều quang thấm thoát, ngày nầy, sang qua ngày nọ, hết tuần nọ qua tuần kia, tuy một tháng trường mà cũng chẳng thấy vợ về. Tuy mỗi ngày chàng đều được thơ của vợ gởi đến, song không thể giải khuây lòng chàng đặng, ngày kia, có đây thép vợ đánh rằng:

« Ma mạnh rồi, chiều về tới. »

Khi xem đây thép rồi, chàng mừng khôn xiết kể, thiệt không còn cái mừng nào hơn nữa. Khác nào cũng bạn phùng cam vỏ. Chàng mừng cho đến cỡ ngồi không yên một chỗ, rồi chàng tính đi ra ngoài sân cho thỏa chí hân hoan, và kêu trẻ nhà thắng xe ngựa đi rước nàng cho sớm.

Khi xe lắt kẻ rồi, chàng thung dung đi lại trước đầu ngựa coi bộ tươi cười dữ lắm, bỗng chốc chàng chau mày, nhiều mặt, bao nhiêu cái vui mừng hồi nãy đều bay mất hết..... vì con ngựa có tới « năm » cẳng!

Lúc bảy giờ chàng gặp quá, nhẩy lại nắm đầu cương ngựa giựt ngược mà nói tiếng cộc cằng rằng:

« Vầy chớ mấy được đây thép hay tao? mà mấy nghinh ngang dữ vậy hả? »

Hi, hi, hì!

LÊ BÁ-TƯỜNG
Thôt-nôt (Long xuyên)

Tin mừng

Bổn-báo mới nghe tin rằng ông Trương-văn-Bính, là bạn thân của bổn-báo chủ-bút đương tính mở một nhà chữa phòng tại Sốctrăng.

Ông Trương-văn-Bính là Thầy thuốc à khoa bào-chế, có bằng cấp tốt nghiệp ở trường Cao-đẳng Hanoi. Hiện nay ông đương làm tập-sự ở tại đại Dược-phòng Solirène ở đường Catinat Saigon.

Nghe tin nầy bổn-báo lấy làm mừng và tiện đây cũng xin cô đôi lời khuyên ông bạn nên ráng sức vận-động cho đạt được cái mục-đích đó. Một người có tài học chuyên môn như ông Bính mà ra đứng chủ-trương một nhà dược-phòng thì chẳng những có thể giúp ích cho đồng-bào được nhiều việc mà có lẽ lại hơn là đem cái bằng cấp cao-đẳng đi đổi một tháng mấy chục đồng lương của nhà-nước vậy.

B. B.

COGNAC FROMY

Danh tiếng khắp cùng

Cognac FROMY thứ nhân trắng
có chữ
DƯỢC TỬU VIỄN NIÊN
để pha với Perrier hay là Soda
mùi thơm điệu
ngon chẳng kém các thứ cognac
tốt thường dùng xưa nay
Giá rẻ hơn
Một mình làm đại-lý nơi cõi Đông Pháp

ÉTABLISSEMENTS
F. VAN-VOVAN
Mối cái tại Bêntre, 7, rue Pétrus Ký

Nhà ngành Bêntre — 9 quai de la Marne (gần tôn đô Cái sắn)

Mình muốn cho mạnh khỏe hoài
Xin xem các bịnh dưới đây
Hãy dùng Thuốc nầy mà trị
Tính gọi là Huấn đường Đại tiên

Có bán tại: Pháp-quốc đại dược phòng

Bánh kiêm thời — Hàng Tàu, hàng Thượng-hải

Hiệu TÂN-LỢI

số 38, đường Tổng-đốc-Phương, CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ, bán lẻ hàng Tàu, hàng Thượng-Hải, nhung tơ, nỉ đủ màu, khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu khác màu, giấy in chỉ, con niêm, cọ gồi thơ, ba món sau bán sỉ theo giá nhà nước định.

Bánh kiêm-thời bán lẻ tại bổn hiệu o$65 một hộp. Giấy dừa của bổn hiệu chuyên mãi tại Chợlớn có nhiều kiểu đẹp và chắt chắn (quai dừa viền, quai nhung trơn hay là viền, thêu cườm, bán lẻ từ o$50 tới o$70 một đôi tùy theo kiểu. Bán sỉ có giảm giá.

Các nhà trả Bánh-kiêm-thời

MM. Nguyễn-văn-Trận số 96, đường Bonnard Saigon.
Nguyễn-văn-Bảo số 129 đường d'Espagne Saigon.
Phạm-văn-Thiện commerçant à Rạchkiến (Cholon).
Lê-văn-Tám commerçant à Bạcliêu.
Phạm-công-Tính số 145 đường Albert 1er Saigon.
Hiệu Bảo-tố-đường Phú-lâm (Cholon)
— Tân Thành gần chợ Bà-chiểu (Giadịnh).
— Trường xuân Phnom Penh.
— Quảng-vang-Thành, số 120, đường Bonnal Haiphong (Bắckỳ)
Mme Nguyễn-thị-Kính mặt chợ Saigon số 35.

Trước làm ơn sau cho lợi

Có nhiều quí vị nghe danh bổn hiệu bán hàng giá rẻ và tiếp rước ở tốt cho khách kiến tới đặng mua đồ, có khi lầm đường mà bị tốn tiền xe. Tỷ như vị nào thấy ai muốn mua những thứ hàng hóa của bổn hiệu xin đưa người khách đó lại cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ đền ơn rất xứng đáng.

Bổn hiệu mới lại 5000 đĩa hát bội và VĂN-HỈ-BAN, TÀI-LẬP-BAN CAO HUỲNH-CU, THAY NÂM TỪ, TÂN-THÌNH (Victor và Pathé).

Mới lại 200 xe máy hiệu gì cũng có? Quí vị ở xa muốn mua hàng của bổn hiệu xin viết thơ hỏi xin prix courant en gros, demi-gros và détail, vì bổn hiệu bán rẻ hơn các nơi khác sự đồ gỗ trên nhựt trình e những người không nghệ trách rằng bổn hiệu bán phá giá. Bổn hiệu rành nghề khắc con dấu bằng đồng (dũ kiểu) plaque Saint Christophe và bằng đồng để xe hơi, bằng đá cẩm thạch để mộ bia.

M sr ésté đề cho Monsieur ĐỖ-NHU-LIÊN
Directeur

MAISON ARTISTE UNIQUE INDOCHINOIS
91-93, Rue d'Espagne — SAIGON
Téléphone N° 680

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

NĂM THỨ NAM — Số 554 Mỗi số : 0 $ 05 Ngày thứ sáu 11 Mars 1927

HÃY HÚT
THUỐC ĐIẾU
HIỆU
JOB

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Le Courrier Indochinois

Tăng lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN : NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢN QUẢN
186, đường d'Espagne
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-quốc	
Một năm	8 $ 00	Một năm	10 $ 00
Nửa năm	5 00	Nửa năm	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thơ và mandat đề gởi cho :
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

HỌC CHỮ QUỐC-NGỮ

Chưa có một dân-tộc nào trên mặt đất nầy, dầu là cỗ hay là kim, mà không có giáo dục lại trổi bước lên khỏi nơi u-ám, tấp tểnh lên được đài văn-minh bao giờ. Song sự giáo dục là nhờ có sách vở ; còn sách vở là những đóng chữ ghi chép lấy lời hay, lẽ phải, văn chương có giá, tư-tưởng cao xa, gộp lại làm một cái tinh thần văn-học dành để cho đời sau.

Cho nên nói chữ là khởi thủy cho cuộc đời văn-minh, còn sách vở là cây đuốc soi trí tuệ của loài người rất phải.

Nhưng chữ của mỗi nước một khác : bề người Pháp thì dùng chữ Pháp, người Tàu thì hay dùng chữ Tàu. Vì cái lẽ vậy, bắt đồng ấy nên chi tinh thần có chẳng đồng, tư tưởng mỗi nước một khác, đến như luân-lý phong-hóa thì lại trái ngược nhau nhiều chỗ lắm.

Chủng tộc Việt-Nam ta đã mấy ngàn năm về trước, chẳng có quốc-văn. Nói cho đúng hơn, là kể từ chữ Hán bắt đầu dám rỉ vướng đất Việt nầy thì lần lần gây dựng ra một lối học rất rỡ vang, giống nòi ta lấy đó mà thoát li ra ngoài vòng đã man, tiến lên cuộc đời có lịch-sử xứng đáng, cái kết quả đó chẳng phải là vô bằng cớ. Kịp đến ngày nay dầu là phải cái số phận làm tôi nước Pháp, chớ giống Giao-chỉ nầy không lo gì cái họa diệt-vong, cũng là nhờ công của Hán-tự vậy.

Nước Pháp cai trị ta, lẽ cố nhiên sự giáo dục phải tối thay. Ta từng phục nước Pháp, ta phải chịu ảnh-hưởng văn-minh Pháp, cũng như xưa kia ta từng chịu ảnh hưởng của văn-minh Tàu vậy.

Khổ thay ! ta mà học chữ Tàu, chữ Pháp tưởng là sự bất-đắc-dĩ đó mà thôi, nay ta có một thứ quốc-văn riêng, ta há lại không yêu chữ nước nhà hơn hai thứ chữ kia sao ?

Nói rằng chữ Pháp hay, rồi bảo người Anh bỏ chữ Anh để học chữ Pháp, hoặc nói chữ Tàu hay, rồi bảo người Cao-man bỏ quốc-văn hy để học chữ Tàu, nếu trừ cái cường quyền nô-lệ-chế thì không kể, còn thì thử coi người Anh hay người Cao-man họ có chịu hay không thì biết. Lấy đó mà suy thì biết cái tâm của người Nam ta học chữ Hán, chữ Pháp vậy.

May sao, gần đây cái rừng học Âu Tây lại nảy cho ta một chồi quốc-ngữ, ta xin lấy đó, rồi vun quén làm cây quốc-văn của ta. Biết rằng cái chồi đó dầu non, song nhờ cái khí hầm của cây cái của nó là chữ Pháp rất mạnh khoẻ, lại nhờ ta trồng nó xuống miếng đất Việt nầy, nhờ món phân Hán-văn, lâu nay đã nổi tiếng là miếng đất tốt, nên chi nó sanh trưởng rất là sồn sợ. Vậy ta há không lấy đó làm vinh dự sao ? Nay kẻ bảo cho rằng người mình không thể nào ý-lại vào chữ quốc-ngữ mà mong cho được khai-phóng hoặc về đường tinh-thần, hoặc về đường chánh-trị sau nầy, thì có ai tin lời nói đó không ? Mà đâu cho mai sau lời nói đó có quả thật đi nữa, thì khi bấy giờ sẽ hay, chớ hiện giờ mà nói ra lời ấy, cũng chỉ tăng cái sự hoài-nghi của đại-đa-số quốc-dân ta, nhứt là bọn có tâm huyết hăng-hái với thời cuộc mà thôi.

Bảo rằng ta cần phải có một đội nhân-tài để mưu cuộc hạnh phúc về sau cho nước nhà, cũng như các đống tài-hoa lỗi-lạc của ta xưa đã từng âm cho vẻ vang nòi giống ta vậy, thì lời nói đó là phải lắm ; song nếu nói rằng phải học cho thạm-bác đông-tây mới thật là đáng làm người Annam chơn chánh, thì lời nói đó quá ư cầu chấp. Học chữ Hán, học chữ Pháp để cầu lấy chữ hay cũng bọ đặng bổ bỡ chỗ dở của ta thì đã đành rồi chớ nói rằng người Annam mà không có Hán-học cao thâm, Pháp-học cho tinh-tế là người « dốt », thì vị tất đã đúng.

Ôi, chữ quốc-ngữ kia nay nghiễm nhiên là ông « phật nhà » dầu linh dầu không thì ta cũng thờ thờ xem sao đó ; rồi phật nhà dễ cạnh Thích-ca ngoài đường là nghĩa gì. Huống chi chữ quốc-ngữ ngày nay là một vật báu của nước, sợ không có thể chuyên môn lấy nó, chớ có người chuyên học chữ quốc-ngữ cho giỏi, rồi phiên dịch các sách đông tây để bán bổ cho khắp dân gian thì lo chi là dân ta không nẩy ra nhơn tài không bước lên đường tấn bộ văn-minh.

Thế mà chẳng biết vì gì có kẻ còn tin rằng duy có kẻ học-lỏi tân cựu học mới là người tài, còn thì là phường vô học cả. Thậm chí có những người miệng thường tụng niệm rằng yêu mến quốc văn, nhưng đến khi đàm luận với một người nào mà người đó không khoe cho họ thấy mấy miếng giấy lộn chứng rằng có học Pháp-văn tài lắm, tăng cho họ nghe vài trăm kinh truyện Hán-văn để họ biết hổn thì họ cũng coi người ấy như là không có giá trị gì mấy. Đó là cái thông-bịnh của phần nhiều các nhà văn-sĩ ta ngày nay đó. Đương nói ai đâu xa, chính ông Minh Phượng công tôi rằng : « giáo dục cũ (tức là Hán-học) thì bỏ hết, giáo dục mới (tức là Pháp-học) thì chưa thịnh, thành ra cả không ra cái mới chẳng ra mới, cau trâu mất ngựa, xôi xáo một đoàn ! » (!!) (Nam Phong tạp chí số 111).

Vậy thì người Annam ta ai là kẻ đã thoát khỏi cảm thóa mạ ấy ?

Chớ do ý ngu của tôi thì chỉ trừ mấy vài ông lão nho Hán-học xưa còn sót lại cùng với ít người có phước hơn ngày nay là những vị tân-học đã hết đạt tự bên Đại Pháp trở về thì khỏi còn ra thì đều như nhau cả.

Nhưng cũng may là không nghe ông Minh-Phượng nói đến học chữ quốc ngữ. Chẳng ông cũng có ý chưa con đường đó chăng. Ấy có vậy thì ai đã không có chí về Hán-học hoặc là không thể trở đôi kịp Pháp-học, học thì luyện tập lấy quốc-ngữ đi, biết đâu rằng cái nền văn-học của ta sau nầy được thành lập thì cái quốc hồn của ta không đến tối tên tắt, cái giống Giao-chỉ nầy không đến nỗi bị đào thải ở cuối thế kỷ thứ hai mươi, là nhờ ở cái thứ chữ quốc-ngữ kia ?

Nương dâu thêm vào đó nữa, bây giờ đây ta cũng rang học chữ quốc-ngữ để tránh cái kiếp « ếch tù » và quáng-gà trên kia trước đó.

Đôi lời quê vụng gởi là bày tỏ ý kiến nông hèn của mình về thời-cuộc về vấn đề học chữ nước nhà ; phải chăng mong nhà quốc-phương sẽ ít Thầy.

PHẠM-THÁI-CƯƠNG

Cò bắt Cò

Chuyện Tây giả Cò gặt tiền bạc tự hồ ta nay tương đọc qua tiếng cò nhớ, tuy Cò bắt đã tray tâm mà chưa bắt đặng. Nào ngờ bữa qua lối 10 giờ tối Cò giả ta, mem tới một nhà kia ở tại bàn cờ, ngang (Cầu mare) cũng xưng danh là Cò bắt nữa, hăm dọa đặng lấy tiền.

Song nhờ người lối đó họ đã đẩy tai các chuyện của mấy gã Tây giả Cò ấy rồi, nên chi gặp cậu nầy họ rất mừng mà la lên thiên hạ áp vào thộp cổ, coi lại mặt gã Tây giả tên là Lê-an Lacouture trở-giang là Hồ Tuấn thành (biện) ở Nam-vang. Có thộp thộp Cò giả ai nghe qua cũng trề cười, hiện nay cò bắt còn đương mở đăng tra vấn, và đã những người bị gạt hồm no tới nhà mà xin ta, và những phe đồng loại với anh ta nữa.

H. T.

Cùng bạn thanh-niên

le, 25 Février 1927.

Trong năm chỉ có mùa xuân là quí, trong đời người cũng chỉ có thanh-niên là đẹp. Xuân mà quí thì cũng nhờ có tay người thêm sửa chữ lí trong những vật của thợ trời đặt để, còn thanh-niên mà trọng thì cũng bởi trí lực người mà ra. Đang xuân cỏ hoa đua nở giúp cho cái ngọn gió mát mẻ cái cảnh trời thành lịch thêm khoan khoái vui vầy ; đang buổi thanh niên phấn đồng thì người cũng sức lực lẹ làng, lại thêm chí khí. Xen vào một đám trai tho chuyện vẫng thì vẫn nghe người nẩy khen sức người kia khoẻ tài, ai ai cũng đều muốn làm cho mình hơn kẻ khác mới nghe. Mà ý muốn sao thì lòng lo vậy, dầu khỏ cực thế nào cũng vâng lãm cho đặng mới chịu. Thế thì thanh-niên là cái buổi rất đặc để của con người lại là cái lúc cần lích cho nước nhà đó.

Nhưng mà hỡi ôi ! thanh-niên ngày nay lí kể lo xa một lo cho gang-sướng thân mình là đủ. Hễ bước ra đường thì áo quần chải chuốt, áo nỉ, giày đen nón nhung, mang kiến, lên xe xuống ngựa, lại nói rằng : « Bởi đâu mà ta đặng thanh nhàn thế nầy ? Có phải là nhờ thầy Đại-pháp ta chăng ? » Ôi mãng say mê theo các việc ăn chơi các đều lãng phí, mà cái lực nó mòn, cái tinh thần nó yếu. Xưa kia sức trai cũng biết sự chi, mà ngày nay trở ra những kẻ nghèo thì sức yếu ớt gì, bị nắng bị mưa, đi bộ một ngàn thước đã mỏi cẳng, gặp chó sủa đã thất kinh, đi đêm nghe nhánh cây khô rớt đã mất vía.

Nhiều kẻ lại mượn màu son phấn, lấy tiếng ngọt ngon mà gạt gẫm gái tơ ; — xem đó coi có đặng khinh bỉ hạng người ấy chăng ?

Tài học chẳng ra chi, mà khi ra khỏi trường thì lo kiếm sở nào cho có thể lực mà vào, hầu có hiếp đáp kẻ quê mùa, đặng cho người thưa, người dạ dòng có vinh mặt vinh mày với kẻ đuổi tay chỗ nào có trường đến phận mình chẳng ra chi, đến sở làm bị bẽ, trên quở trách.

Làm việc một ngày chẳng đặng bao nhiêu lương mà cách ăn xài một ngày có trên đồ ba đồng bạc. Thấy những kẻ khiếm nhã mà biết trải phải kiếm cần lại khi người là kẻ chẳng biết ở đời, chết rồi ra mà, đui gì ở đương gian nầy lại lo cho người khác.

Ay là đều của nam nhi. Của nữ-lưu khi gặp nhau, khi ở mình có người lại nghĩ : « đi nầy dân-minh tấn bộ, coi cái chi cũng lịch, cũng xinh. Mấy thầy nho nhỏ, mấy anh học sanh, bận áo phục kênh mình coi quả đẹp. Mấy anh lại hay nịnh mấy cô đầm cho chắc là mình mặc đồ đầm có coi cũng đẹp nhân chớ không chơi » Nghĩ rồi thì xin cha mẹ cho vô trường Saigon mà học, đặng có thừa dịp luật trường buộc phải dùng âu phục mà sắm vài bộ đồ đầm hầu bận về xử sở cho các cậu công tử xem cho mê, cho thích. Chẳng đi học Saigon rồi mất kỳ bãi trường về lại xóm nhau mà nói tiếng Pháp không, vì đã Annam dùng là đồ bỏ, tiếng Annam là tiếng hèn người đi nhậy ai mà còn dùng tiếng Annam cho nhọc thế ?

Chiều lại mới sơn mà phấn sắm một cái vợt đặng đến sân đánh banh chơi, đặng có nói chuyện với mấy ông tây vì mấy ông thích vui vẻ. Hễ có chuyện thì cũng luôn luôn. Đánh banh rồi lại lên xe hơi đi chơi vất vông cho khoẻ đặng về ăn cơm cho ngon miệng. Có bữa lại đi thẳng lại bungalow mà dùng cơm tây, vì cơm Annam dùng mãi thì nhàm, sao bằng đến nhà hàng có đông người nói chuyện vui hơn. Cũng đêm nằm lại thầm nghĩ : « Ta sanh trong thế-kỷ hai mươi nầy thiệt là rất đáng ! dụng cầu nam nữ bình quyền thật rất nhàn cho tấm thân. Trai tập thể thao, ta cũng tập thể thao, trai ăn chơi ta cũng ăn chơi. Thật người Pháp khéo đem cái văn minh mà rọi soi trong trí óc mê của dân Annam. Ta nghĩ vậy nên đội ơn người biết mấy. » — Ngày nào lễ, có tiệc chi, các cô cũng đến dự ; xong rồi lại yến ẩm cho vui. Các cậu trai, các thầy bề nào đồ nỉ, nào thắc cà-ra-vát, đem ra ngoài đường mông vào thích mắt bên ô lên : « Cha ! ngon đấu. Thiệt chánh hiệu con nai. Gái nhà Nam ta nay đã cực phẩm văn-minh rồi chớ ! Nhảy đầm coi cũng như ai. Tỉnh hết thế chớ phải chơi .. » hơi nọ lọt vào tai các cô các cô thích ý lại cũng nhảy riết.

Cha mẹ các cô ở nhà lại khoe khoan rằng « Con tôi thiệt là dạn dĩ, lanh lợi. Tiếng tây nói như nước chảy. Đám tiệc nào cũng có nó dự. Tuy nó là gái, nhưng đời văn-minh mà lo gì. Hễ trai làm chi thì gai cũng đâm làm vậy chớ. Không làm là dở lắm. Nhà nước đặt ra lời « tự-do, bình đẳng », thì ai lại chịu thua ai. Mấy đứa chẳng dám làm như vậy là mấy đứa nhát gan, cả năm cột thỏ sau lưng, một ngày tới tối theo nói chuyện với ông tây, với ngu mà.

Chiều chúa mà các cô lại đi ngồi trong nhà các lương nào đến thì lit khi vắng mặt mấy cô ở nơi rạp. Qua ngày sau xóm nhau lại khen thằng kếp nầy hát giỏi thằng kếp nọ tiếng thanh.

Khi xem hết bài nầy thì độc-giả tỉnh sao ? Có phải là thanh-niên là tương lai của nước nhà phải tỉnh giấc mộng ngàn thu mà cứu giúp đồng-bang nghèo chăng ? Có phải là Nam lưu và Nữ-lưu Việt-Nam phải coi chừng đến trái mà tỉnh chăng ?

Bạn thanh-niên ! Hãy tránh đều tồi phong bại tục, hãy đừng cho phong tục suy tồi.

Rồi lại xin các bạn hãy rằng mà giữ lấy cái phong hóa của nhà Nam ta mà ông bà ta đã noi theo mấy ngàn năm trước, và rằng lo cho vẻ vang đồng bào, chớ đừng để cho ngoại quốc mông vào mà nói rằng : « Nước Nam Việt là nước chẳng ra chi, phải cần có người kềm chế mới đặng vững bước trên mặt địa cầu. »

Nguyễn-ngọc-Phước
Cantho

Việt-Nam Ngân-Hàng

(Tư bổn 250 000 đồng)
Chia ra làm 10.000 cổ phần, mỗi cổ phần 25 $ 00.

Kể từ ngày 1er Mars 1927 thì Công-ty đã khởi-sự thâu tiền những phần hùn ấy, và có đặt các chỗ thâu, như : Đông-Pháp Ngân hàng tại Saigon, Cầntho, Puompenh, Tourane, Hanoi, và Haiphong v. v.. nhờ hỏi ở Service des titres.

Vậy các ngài nào muốn hùn vào Việt-Nam Ngân hàng nầy xin cứ đo mấy chỗ kể trên đây mà đóng tiền.

Còn muốn rõ các thể-lệ và sự lợi-lợi thế nào thì xem ở quyển sách đã biến rõ rằng có để tại Bổn-quán và gởi cho không.

Dư luận người Bắc về việc Nguyễn-Pho

Ý kiến tôi đối với việc Nguyễn-Pho đánh cụ Phan-văn-Trường

Tôi là kẻ lưu lạc, vả lại chưa được cái hân hạnh diện kiến cụ Phan lần nào, và biết mặt tên « Nguyễn-Pho » ngang đọc ra sau ; song coi trong báo chương cũng đủ dư biết. Vậy nay cứ lấy bình thường mà phân trần gọi ít lời là tỏ tấm lòng kính mến của kẻ thiếu niên nước tôi đối với cụ Phan là một nhà Chí-sĩ, mà qui rất lấy làm quí mến ; hai nữa hồi Nguyễn Pho ít tới may ra y mà cuốn gói bỏ xứ Nam-kỳ lại đem cái bộ ngũ quan y lên đánh hơi đến chốn Nam-vian nầy, sẽ có tôi ra tiếp rước. (vì người nói trước kia y đã có một hồi ở đây)

Xem như câu chuyện đã xảy ra đó, trong lúc ban đầu ông Trịnh-hưng, Ngẫu kêu Nguyễn Pho lại nhà hàng Lac-Long hỏi ít lời, vì cớ gì y đánh cụ Phan thời y trả lời rằng : vì y « lầm » mà đề câu nầy của M. André Hesse : « Si l'Indochine n'appartenait pas à la France et si l'on voulait éviter la guerre du Pacifique il faudrait aussi la lui donner » vào góc măng sét (manchette) tờ báo Annam, hai nữa cụ Phan thuở nay vân nghỉ y là lính kín của chánh-phủ (mà y nói là không có làm cái nghề đó) nay lại công bố với quốc dân ở số báo Annam xuất bản mấy bữa sau, để đến nỗi y lỏ đầu ra giao thiệp với ai cũng không được, và làm mất cái sinh kế của y, nên tức mà y phải đánh.

Vậy tôi xin hỏi Nguyễn-Pho : « Thế gian chẳng ít thì nhiều, không đương ai có đặt điều cho sai ; nếu chủ đó đặc cáu mà, sao ông Dejean de la Bâtie tin chủ mà nhờ quản-trị giùm lộc ấn-hành tờ báo Annam (vì ông mắc công chuyện nhiều quá) ? Tất tiếng Pháp chủ cũng phải hiểu ít nhiều sao còn có cái « lầm » như vậy ? Và chủ ở Saigon đã ba năm nay, sanh nhai về nghề ăn nói, đầu chủ có ngu đến đâu gần mực thì đen, gần đèn thì sáng, chắc chủ cũng chẳng đại gì mà đến nỗi để cáu nói ấy vào báo mà không hiểu bết nghĩa. Vậy thì cái lỗi của chủ không thể cho là « lầm lỡ » được. Hai nữa nếu cụ Phan mà khinh khi chủ, người chủ là mật-thám, mà thiệt chủ không phải là mật-thám thì có khó gì cái, chủ phải biết cây ngay đâu có sợ chết đứng, cái kim dầu rệ lâu ngày cũng ra ; nếu cụ Phan nghi tôi làm lính kín, mà tôi thiệt tình không phải là lính kín, thời tôi sẽ đến tận thơ viện cụ Phan mà phân trần thiệt hơn với cụ năm bề ngày, một hai tháng, nếu cụ không tin mà quả thị tôi là oan, tôi sẽ tuyên bố cho cụ Phan hay ở trên mặt báo, và hy-sinh cho đồng bào, cho nước, tận tâm tả hồi, chắc ít năm sau nầy trên đất ấu kẻ hãy thiếu gì là bạn tri-âm, sao chú đâm lấy cách vô phu mà đối với một ông già như vậy ? Ông dụ một ông già bình dân cũng còn phải khinh trọng huống chi cụ Phan là một nhà chí-sĩ, là một cái trang rác của bản của nước Việt-Nam nầy, tư-cách của chủ, không biết suy xét b'ết lẽ nghĩa như thế, thật là thương không được một mảy nào !!!)

Vậy chủ muốn trả lời với tôi không ? — Bằng ngồi bút chăng ? — Bằng qua đấm chăng ? Bất luận cách nào : nếu chủ dám nhận thời tôi dám tiếp. Đừng sợ chủ Ngũ-ẩu-Pho a, tôi mới đến 20 tuổi còn nhỏ lắm có 40 cân kho thôi, tôi mỗi khi được biệt đến người chủ, song đầu cho

Nhân tiện, Trương-cao-Động tiên-sanh cũng có mặt trong lúc ông chủ có to lớn như Amadou nữa là gặp chuyện tôi cũng không từ. Trịnh-hưng-Ngẫu bồi Nguyễn-Pho và tiên-sanh đứng giữa nói rằng : « Quốc dân ta ngu quá, hễ thấy phàn đông súng bắt một người, thì xô nhau mà súng bắt, không biết suy xét, hàn đến thế không mất nước sao được ? Đàn ! là may đó, chớ nếu ai phạm đến danh giá tôi, thì tôi bắn ạ. Vậy đám hồi tiên-sanh là người lịt lạc như thế trong lúc nầy đánh giá vở tự-do cái nào hơn, chắc ai lấm mất danh giá tiên sanh thì tiên-sanh bắn, còn mất tự do tiên-sanh thì tiên-sanh bỏ qua, như vậy thì đại-lượng thật.

Quốc dân không súng bắt tiên-sanh chẳng là không có con mắt lắm sao ?! Vã đại báo cho hơn khó chọi, chúng tôi vỉnh mến cụ Phan, là vì chúng tôi đã biết tài và biết tư cách cụ Phan, vậy nếu cụ Phan chưa đáng súng kính mà chúng tôi kính tưởng cũng không phải là sớm : còn tiên sanh chắc tiên-sanh cũng muốn cho quốc-dân súng bắt sao tiên sanh không làm đi ? Chúng thiên-hạ nghe tiên sanh, chắc tiên-sanh phải chịu cầu dại bầy còn hơn khôn chọi. Và nhờ giỏi chạy mãng, mà tiên sanh công kích cụ Phan, một cách bàng quang như thế chẳng là buồn cho tiên-sanh lắm sao ! Vậy chớ sự suy xét của tiên-sanh đi đâu cả ? Đáng tiếc thay !

Vậy tôi nói đây chẳng đến tai tiên-sanh, thiệt tiên sanh phải thù, tiên-sanh phải oán, tôi cũng sợ tiên-sanh bắn tôi lắm, vì tôi là người Việt-Nam. Song gia tiên-sanh đương bắn lên thì hàn hạnh cho kẻ thiếu niên nầy biết mấy.

Duyên kỳ ngộ còn nhiều, chào sau nầy tôi cũng sẽ có dịp được gặp các vị như tiên-sanh vậy.

PHÙNG-KIM-BÂN
Phom Penh.

.·.

Đối với tên Nguyễn-Pho

Vừa xem các báo thấy tên Nguyễn-Pho nào đây ! Dám cả gan mà đánh cụ Phan-văn-Trường chí-sĩ Việt-Nam. Ôi ! cụ Phan thuở giờ đối với chúng ta ra sao ! Có lẽ cả đồng-bào ta kỷ đều biết.

Chúng tôi vừa nghe tin cụ Phan bị tên Pho đánh tại tòa án Saigon đường như sét đánh ngang tai ! Tiếc vì chúng tôi toàn là kẻ cơ hàn lắm nỗi, công ăn việc làm rảng buộc, không có thì giờ hòa buồn mà lên Saigon tìm kiếm tên Pho mà xem cho tận mặt đỗ coi tên Pho có phải là người hay là... mà dám to gan lớn mật, đến rồi chúng tôi sẽ có ít nhiều mà thưởng công tên Pho, gọi là kỷ niệm.

Việc nầy anh em bạn thanh niên Saigon liệu sao ! Chúng anh em trong sáu tỉnh nghĩ sao ! Chúng tôi rất lấy làm mong đợi lắm !

Đồng thủ
Dương-minh-Đạt đít Lậu
Phan-bá-C.
Nguyễn-văn-Th...
Dương-văn-B.
Nguyễn-văn-H.
(Ville Bentre)

Sách bán xâm

Diễn giải bằng quốc ngữ và sự tích quan Tả-Quân Lê-công (Lăng Ông Bà-chiểu) có phụ thêm hai bài văn-tế và thơ báo-cú, đã xuất bản Hiện nay có bán tại Lăng Ông ở Bà-Chiểu và tại báo quán Đông-Pháp Thời-Báo.

Giá : 1 $ 00
(Ở xa tính 1 $ 20 vì tiền gởi)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022